

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Kristýna Krpčiarová

Restaurování kulturní památky z pohledu správního práva

Diplomová práce

Olomouc 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Restaurování kulturní památky z pohledu správního práva vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Benátkách dne

Ráda bych tímto poděkovala JUDr. Martinu Škurkovi, Ph. D. za odborné vedení, cenné připomínky a ochotu při zpracování této diplomové práce.

Obsah práce

Seznam použitých zkratk.....	6
Úvod.....	8
1. Základní pojmy a právní rámec.....	10
1.1. Kulturní památka.....	10
1.2. Národní kulturní památka.....	10
1.3. Právní rámec.....	11
2. Orgány vystupující v oblasti restaurování.....	13
2.1. Ministerstvo kultury.....	13
2.2. Krajské úřady.....	13
2.3. Obecní úřady obce s rozšířenou působností.....	14
2.4. Národní památkový ústav.....	14
3. Restaurování kulturních památek.....	15
3.1. Vymezení vztahů mezi subjekty vystupujícími v oblasti restaurování.....	16
3.2. Restaurátorský záměr.....	18
3.3. Podání žádosti o vydání závazného stanoviska k restaurování.....	18
3.4. Vydání závazného stanoviska k restaurování a stanovení podmínek pro výkon restaurování.....	24
3.5. Povaha závazného stanoviska.....	26
3.6. Závěrečná restaurátorská zpráva.....	27
Závěr.....	28
4. Povolení k restaurování kulturní památky.....	30
4.1. Fyzická osoba s povolením k restaurování od ministerstva kultury (restaurátor).....	30
4.2. Uchazeč.....	34
4.3. Osoby oprávněné k restaurování.....	37
4.4. Osoby studující.....	40
Závěr.....	40
5. Kritika zákona o státní památkové péči.....	42
5.1. Dvojkolejnost.....	42
5.2. Restaurátorská komora v České republice?.....	45
Závěr.....	53
Závěr.....	55
Seznam použitých zdrojů.....	58

Abstrakt	64
Abstract	64
Klíčová slova	64
Keywords.....	64
Přílohy	65

Seznam použitých zkratk

Zákon o státní památkové péči	Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči
Zákon o uznávání odborné kvalifikace	Zákon č. 18/2004 Sb. o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
Občanský zákoník	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
Stavební zákon	Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu
Vyhláška ministerstva kultury	Vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
Živnostenský zákon	Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání
Zákon o ověřování	Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů
Zákon o Komoře restaurátorů	Zákon č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov
Návrhu zákona o ochraně památkového fondu	Návrhu zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
Návrhu zásad zákona o zřízení restaurátorské komory	Návrh zásad zákona České národní rady o zřízení restaurátorské komory výtvarných umění a výkonu restaurátorské činnosti jejich členů
Ministerstvo kultury	Ministerstvo kultury České republiky

NPÚ

Národní památkový ústav

Úvod

Jako téma diplomové práce jsem si vybrala restaurování kulturních památek. Jak už samotný název napovídá, budu se pohybovat v oblasti správního práva, konkrétně státní památkové péče, která má za svůj cíl pečovat o kulturní památky a národní kulturní památky na území České republiky. Tuto oblast práva jsem si vybrala proto, že s ní přicházíme v každodenním životě do styku bez toho, aniž bychom si to vlastně uvědomovali. Kulturní památky nás obklopují, ať už je navštěvujeme cíleně, nebo kolem nich chodíme do školy nebo do práce.

V první kapitole se věnuji základním pojmům, které je třeba znát pro lepší porozumění celé problematice. Kulturní památka a národní kulturní památka jsou termíny, které prostupují celým procesem restaurování, protože jsou právě jeho předmětem. Pro lepší orientaci v právním rámci restaurování se v první kapitole nachází i část věnující se právním předpisům, které se aplikují v oblasti restaurování. Jedná se o zákony, podzákoné právní předpisy i mezinárodní dokumenty.

Obsah druhé kapitoly stručně popisuje orgány vystupující v oblasti restaurování, protože v následujících kapitolách vystupují všechny tyto orgány a jsou často zmiňovány. Jaké jsou jejich hlavní úkoly, které v celém procesu restaurování plní. S těmito orgány přijde do styku především vlastník kulturních památek, pokud bude chtít zahájit restaurování.

Hlavní záměr další kapitoly je seznámit čtenáře s právním procesem, který předchází samotnému restaurování památky. Jaké kroky je třeba podniknout, kdo je má podniknout, jaké podklady musí získat, na koho se obrátit a kdo má konečné slovo. Přehled vzájemných vztahů mezi všemi, kdo v procesu restaurování vystupují, pokryla první podkapitola. A hlavní náplní této kapitoly je představení závazného stanoviska vydávaného obecními úřady obcí s rozšířenou působností nebo krajskými úřady.

Čtvrtá kapitola je věnovaná restaurátorům. Kdo jsou restaurátoři. Nejen jaké vzdělání musí získat, aby mohli tuto činnost vykonávat, ale také další obligatorní podmínky, které musí splnit před zahájením restaurování, a které jsou odlišné pro restaurátory z České republiky nebo z jiných zemí v závislosti na tom, po jakou dobu zde chtějí vykonávat činnost restaurování.

Následující kapitola upozorňuje na nedostatky zákonné úpravy restaurování. Zákon o státní památkové péči pochází z roku 1987, i přes mnohé novelizace nebyly

odstraněny ty nejpálčivější problémy spojené s aplikací zákona v praxi, i když na ně bylo několikrát poukazováno. Také jsem se zaměřila na profesní samosprávu, která bohužel v této části správního práva zcela chybí. Proto jsem se obrátila na restaurátory, jak oni sami vnímají (ne)existenci profesní samosprávy, co si o tom myslí a zda by měla být restaurátorská komora založena i v České republice. V této kapitole se obracím i na slovenskou právní úpravu restaurátorské komory jako určitou možnost inspirace pro případný vznik české profesní komory v budoucnu.

Cílem mé diplomové práce je poskytnout, pokud možno, komplexnější pohled na restaurování kulturních a národních kulturních památek z pohledu správního práva. Přiblížit celou „cestu“ po jednotlivých krocích, které musí osoba udělat, aby mohlo být restaurování provedeno. Ruku v ruce s tím jdou samozřejmě jednotlivé orgány, které disponují svými pravomocemi a rozhodují o žádostech nejen vlastníků památek, ale i restaurátorů. Obě tyto skupiny mají v podstatě stejný zájem, a to ochranu a péči o kulturní památky, jen z jiných pozic. S tím se pojí i nedostatky, které se objevují při aplikaci právních norem, a poukazují na rozdílnost teoretického vymezení a následné praxe. Pro získání náhledu „z venku“ jsem jednak spolupracovala s restaurátory, kteří mě se situací zakládání restaurátorské komory u nás seznámili, a také se v práci věnovala i zahraniční úpravě profesních komor, která by mohla být určitým podkladem pro případný budoucí vznik restaurátorské komory. Otázka, kterou budu řešit v této práci, a na kterou budu odpovídat, zní, zda je právní úprava v oblasti restaurování dostatečně kompletní a bezproblémová, a jak by se případné nedostatky mohly napravit.

1. Základní pojmy a právní rámec

V první kapitole definuji základní pojmy, které jsou klíčové pro mou práci. Vyskytují se v každé kapitole, a proto je nezbytné, aby byly představeny, a čtenáři se usnadnila orientace v textu. Také jsou zde vymezeny právní předpisy, se kterými pracuji, a týkající se tématu restaurování, a to od mezinárodní až po podzákonnou úroveň.

1.1. Kulturní památka

Jako kulturní památku může Ministerstvo kultury České republiky (dále jen „ministerstvo kultury“) prohlásit věci movité i nemovité, soubory věcí, které dokládají historický vývoj, způsob života a prostředí společnosti sahající hluboko do historie a končící v dnešní době. Spadají sem výsledky tvůrčích schopností, projevy a díla s revoluční, vědeckou, technickou, uměleckou hodnotou, nebo s hodnotou spojenou s významnými osobnostmi či historickými událostmi. Při splnění těchto podmínek smí ministerstvo kultury deklarovat kulturní památkou i stavbu nebo soubor staveb.¹

Jak bylo zmíněno v předešlém odstavci, prohlašování věci (stavby) za kulturní památku spadá do působnosti ministerstva kultury a děje se tak vydáním rozhodnutí, které se oznamuje vlastníkovi², krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a odborné organizaci státní památkové péče. Vlastníkovi vzniká povinnost náležitě se o památku starat, udržovat v dobrém stavu a chránit ji, a to na vlastní náklady.³

K tomu, aby u věci (stavby) byl zrušen statut kulturní památky je zapotřebí mimořádně závažný důvod, žádost vlastníka, organizace (ta musí prokázat právní zájem) či vlastní podnět a nesmí se jednat o národní kulturní památku. Rozhoduje ministerstvo kultury v nenárokovém řízení.⁴

1.2. Národní kulturní památka

Tento pojem nalezneme v § 4 zákona o státní památkové péči. K prohlášení je zapotřebí splnit dvě podmínky: věc (stavba) musí požívat ochrany kulturní památky a

---

¹ § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

² Prohlašování kulturních památek velkou měrou zasahuje do vlastnického práva vlastníka památky, už od zahájení řízení o prohlášení věci za kulturní památku má vlastník povinnost starat se o památku a udržovat ji v dobrém stavu.

³ § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

⁴ VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 14 – 25.

zároveň mít významnou hodnotu – být součástí kulturního bohatství národa. Prohlášení provádí vláda České republiky nařízením, ve kterém jsou určeny i podmínky pro ochranu. Vlastník věci (stavby) nemusí být předem o úmyslu prohlášení za národní kulturní památku vyrozuměn. Zrušení prohlášení věci (stavby) za národní kulturní památku spadá opět pod činnost vlády České republiky.⁵

1.3. Právní rámec

Na mezinárodní úrovni můžeme do právního rámce zařadit Mezinárodní chartu o zachování a restaurování památek a sídel (tzv. Benátská charta), která definuje restaurátorství, zdůrazňuje jeho význam a zároveň poukazuje na hodnoty kulturních památek, které je třeba respektovat, a to především při samotném restaurování. Dále Úmluvu o ochraně světového kulturního dědictví a přírodního dědictví a Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací ze dne 7. září 2005, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/55/EU, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“) ze dne 20. listopadu 2013, která je zpracovaná zákonem č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o uznávání odborné kvalifikace“).

Ústava České republiky zmiňuje důležitost ochrany a rozvoje kulturního bohatství ve své preambuli. Listina základních práv a svobod už obsahuje konkrétní ustanovení, a to článek 35 odst. 3, ve kterém upozorňuje na ochranu kulturních památek v tom smyslu, že je nutné vykonávat práva takovým způsobem, aby nedocházelo k ohrožování ani poškozování kulturních památek.⁶

Základním právním předpisem upravujícím památkovou péči státu je zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále jen „zákon o státní památkové péči“). Obsahuje vymezení základních pojmů spojených s památkovou péčí, postup při poskytování péče o památky (ochrana a obnova památek) a vymezuje orgány s působností v této oblasti.

---

⁵ § 8 odst. 1 zákona o státní památkové péči

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 26.

⁶ SLÁDEČEK, Vladimír a kol. *Správní právo – zvláštní část (vybrané kapitoly)*. Praha: Leges, 2011. s. 323.

Subsidiárně se aplikuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a to především při řízeních uplatňovaných v rámci památkové péče, protože zákon o státní památkové péči správní řízení sám neupravuje. Určité pojmy a instituty, jako například svéprávnost nebo úprava smluv uzavíraných mezi restaurátorem a vlastníkem kulturní památky, se kterými zákon o státní památkové péči pracuje, nalezneme v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“).

Pokud bude mít obnova stavební ráz, tzn. pokud se bude zasahovat do kulturní památky takovým způsobem, při kterém bude dána pravomoc stavebního úřadu, proběhne v režimu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“). Jak bylo zmíněno výše, právní úprava týkající se uznávání odborné kvalifikace restaurátorů je obsažena v zákoně o uznávání odborné kvalifikace.

Ze zahraničních právních předpisů lze zmínit zákon č. č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov, který upravuje výkon a organizaci restaurování ve Slovenské republice, a se kterým jsem pracovala především v poslední kapitole práce.

K provedení zákona o státní památkové péči byla vydána vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška ministerstva kultury“). Blíže specifikuje ochranu i obnovu památek (konkrétně náležitosti žádosti o obnovu a restaurování) a prohlašování věcí za kulturní památky.

2. Orgány vystupující v oblasti restaurování

V téměř každé kapitole se zmiňují o orgánech vystupujících v oblasti restaurování. Pro lepší orientaci a přehled „kdy a kdo“ ve vzájemných vztazích vystupuje nyní krátce tyto orgány představím. Podle § 25 zákona o státní památkové péči sem vzestupně patří ministerstvo kultury, krajské úřady a obecní úřady obce s rozšířenou působností. Dalším orgánem spadajícím pod ministerstvo kultury je Národní památkový ústav.⁷

2.1. Ministerstvo kultury

Ústředním orgánem na poli restaurování je ministerstvo kultury. Stanovuje tak § 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky a shodně i § 26 odst. 1 zákona o státní památkové péči. Jako činnosti týkající se restaurování lze uvést kooperaci s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a vysokými školami při vzdělávání pracovníků v oblasti restaurování a při rozdílové zkoušce, která může být uložena tzv. uchazeči. Ministerstvo kultury disponuje pravomocí vydávat restaurátorům povolení k restaurování, a také je orgánem, kterému má osoba oprávněná k restaurování povinnost oznámit svůj záměr, pokud chce v České republice vykonávat restaurování. Ministerstvo kultury je odvolacím orgánem pro krajský úřad (pokud vydá krajský úřad zamítavé rozhodnutí o žádosti o vydání závazného stanoviska k restaurování, může se žadatel obrátit na ministerstvo kultury).⁸

2.2. Krajské úřady

Krajský úřad vystupuje jako úřad prvního stupně ve věcech národních kulturních památek. Mezi tyto úkony můžeme zařadit například vydávání závazných stanovisek potřebných k restaurování národních kulturních památek nebo projednávání přestupků a případné ukládání a následné vymáhání pokut. Krajský úřad je také orgánem dozoru při probíhajícím restaurování národních kulturních památek. Nejedná se však o odborný dohled, který vykonává Národní památkový ústav.

---

⁷ § 25, § 27a zákona o státní památkové péči.

JURNÍKOVÁ, Jana a kol. *Správní právo. Zvláštní část. Studijní text pro bakaláře*. Brno: MU, 2013. s. 141, 142.

⁸ § 26 zákona o státní památkové péči.

§ 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 375 – 377.

Krajský úřad kontroluje, zda jsou dodržovány podmínky stanovené v jím vydaném závazném stanovisku. Jedná se o přenesenou působnost podle § 42a zákona o státní památkové péči.⁹

2.3. Obecní úřady obce s rozšířenou působností

§ 29 odst. 2 zákona o státní památkové péči poskytuje přehled činností, na kterých se obecní úřad obce s rozšířenou působností podílí. Mezi klíčové patří vydávání závazných stanovisek nutných pro zahájení restaurování kulturních památek. Stejně jako krajský úřad, tak i obecní úřad obce s rozšířenou působností provádí dozor nad restaurováním kulturních památek. K tomu, aby byla zajištěna potřebná odbornost při poskytování péče o kulturní památky, slouží spolupráce s Národním památkovým ústavem.¹⁰

2.4. Národní památkový ústav

Jedná se o příspěvkovou organizaci ministerstva kultury, která vznikla 1. 1. 2003 a sídlí v Praze. Zabývá se veškerou odbornou činností v oblasti restaurování. Člení se na generální ředitelství, územní odborná pracoviště a územní památkové správy. Vydává písemná vyjádření, která slouží jako podklad pro vydávání závazných stanovisek k restaurování, provádí dohled nad restaurováním kulturních památek z hlediska odbornosti, pomáhá vlastníkům kulturních památek s vyhotovením restaurátorského záměru a poskytuje odborné konzultace.¹¹

---

⁹ § 28 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 387, 388, 395, 396.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 202 – 205.

¹⁰ § 29 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s.397 – 404.

¹¹ NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV. *NPÚ jako instituce* [online]. npu.cz, [cit. 6. září 2021]. Dostupné na <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/npu-jako-instituce>.

3. Restaurování kulturních památek

Abychom byli schopni porozumět problematice restaurování, je zapotřebí si nejprve restaurování definovat a seznámit se s pojmem. Jako základní ustanovení pro restaurování kulturních památek můžeme označit § 14 zákona o státní památkové péči. Restaurování je pojem spadající pod tzv. obnovu. Jedná se o legislativní zkratku, do které spolu s restaurováním patří také údržba, oprava, rekonstrukce, a jiná úprava kulturní památky nebo jejího prostředí.¹²

Pro lepší porozumění jednotlivé druhy obnovy stručně vysvětlím. Údržba znamená odstranění změn, které na kulturní památce nastaly z důvodu jejího užívání, nejedná se o velké změny, ale o změny vzniklé opotřebením (např. doplnění tašek na střechu, výměna žárovek ve světlech). Opravou se odstraňují poškození kulturní památky, dochází k nahrazení poškozené části novou částí, obvykle se jedná o větší zásah do kulturní památky (např. výměna rozbité části historické parní lokomotivy, která se porouchala při jízdě). Oprava a údržba se mohou shodovat. Rekonstrukce znamená navrácení kulturní památky do takového stavu, který je historicky doložený, popřípadě předpokládaný (např. rekonstrukce starých varhan – nejen z hlediska vzhledu, ale i funkčnosti).¹³

Rozdíl mezi rekonstrukcí a restaurováním je v tom, že při restaurování je snahou nejen navrátit kulturní památce její původní podobu, ale zároveň brát ohled na materiál, ze kterého byla památka vytvořena, a tento materiál při restaurování použít. Pro stavební rekonstrukci je zapotřebí získat projektovou dokumentaci, pro restaurování nikoli (zde se pracuje s tzv. restaurátorským záměrem). V diplomové práci se zaměřuji na restaurování, proto se budu věnovat pouze této formě obnovy.

14

---

¹² „Pojem „obnova“ tedy nemůže být naplněn jakýmkoliv zásahem do památky, ale jen některou z činností, pro které zákon o památkové péči tuto legislativní zkratku zavedl. Při podřazení zásahu do nemovité kulturní památky pod tyto typy zásahů, je třeba respektovat jejich definice obsažené v právních předpisech, případně jejich stavebnětechnický význam.“ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 11/2009–64 ze dne 29. července 2009.

¹³ § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 129 – 132.

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. Porada Ministerstva kultury s pracovníky krajských úřadů a MHMP konaná dne 24. října 2019. *10 otázek a odpovědí z praxe památkové péče* [online]. mkr.cz, [cit. 12. září 2021]. Dostupné na https://www.mkr.cz/doc/cms_library/10-otazek-a-odpovedi-z-pp-2019-17-10-2019-fin-11283.pdf.

¹⁴ Tamtéž.

Pod pojmem restaurování si lze představit výtvarné, uměleckořemeslné a technické práce zachovávající podstatu kulturní památky, která může být výtvorem uměleckého řemesla nebo výtvarného umění.¹⁵

Hlavním úkolem restaurování je zjištění hodnoty památky a její následné udržení. Protože se jedná o zásah do kulturní památky, který mění její vzhled, je vždy nutné stanovit si cíl restaurování, provést potřebná šetření, zkoumat stav kulturní památky a pořizovat zprávy a dokumentaci o průběhu restaurování. Je důležité brát ohled na samotnou podstatu díla a postupovat tak, aby byl výsledek restaurování odlišitelný od původní architektury. To znamená, aby byl stav, ve kterém se kulturní památka nacházela před restaurováním (tedy špatný stav), odlišitelný od stavu po restaurování.¹⁶

V této kapitole přiblížím „cestu“ vlastníka kulturní památky – od okamžiku, kdy pojme myšlenku na restaurování kulturní památky až po závěrečné dokončení restaurování. Můžeme říct, že se jedná o soubor dokumentů a podkladů, které jsou nutné pro to, aby mohla být kulturní památka zrestaurována. Konkrétně sem spadá restaurátorský záměr, žádost o vydání závazného stanoviska k restaurování, rozhodnutí o této žádosti a závěrečná restaurátorská zpráva.

3.1. Vymezení vztahů mezi subjekty vystupujícími v oblasti restaurování

V oblasti restaurování figuruje hned několik subjektů, mezi kterými vznikají vztahy, a to v různých fázích restaurování. Vystupuje zde vlastník kulturní památky, obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad, restaurátor a Národní památkový ústav.

---

¹⁵Tamtéž.

Pro porovnání ještě uvedu definici ze slovenské právní úpravy, na kterou se zaměřuji v 5. kapitole. Zákon č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov definuje restaurování jako: „*Reštaurátorskou činnosťou podľa tohto zákona sa rozumie špecifická výtvarná činnosť, ktorá je súhrnnom vykonávaných prác na kultúrnych pamiatkach alebo zbierkových predmetoch, ktoré sú výtvarnými dielami maliarskeho, sochárskeho alebo úžitkového umenia.*“ Zatímco české znění definuje restaurování jako výtvarné, uměleckořemeslné a technické práce, slovenská definice užila pojem výtvarná činnost, která je souhrnem vykonávaných prací, tedy nerozvedla konkrétní druhy těchto prací.

¹⁶ Čl. 9 Mezinárodní charty o zachování a restaurování památek a sídel (tzv. Benátská charta).

HORÁK, Petr, NEJEDLÝ, Vratislav. *Základní pojmy v péči o kulturní dědictví*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2013. s. 15–16.

Cílem restaurování podle slovenské právní úpravy je zamezit poškození a úpadku památky a poskytnutí obsahové a duchovní hodnoty. Při restaurování je nutné respektovat původ, historickou a estetickou celistvost díla a výtvarné provedení. § 4 odst. 1 zákona č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov.

Jestliže chce vlastník kulturní památky tuto památku restaurovat, musí učinit několik kroků. Nejprve musí získat tzv. restaurátorský záměr. Obsahem jsou údaje týkající se kulturní památky, stavu kulturní památky, způsob, jakým se restaurování bude provádět, investor a rozsah restaurování. Pro jeho získání se vlastník může obrátit na restaurátora¹⁷, který bude provádět samotné restaurování, nebo na Národní památkový ústav. Restaurátor nebo Národní památkový ústav tento záměr vyhotoví a předá ho vlastníkov. Podrobněji k restaurátorskému záměru v další podkapitole.

Další vztah vzniká pak mezi vlastníkem a obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo krajským úřadem. Vlastník podá na příslušný úřad žádost o vydání závazného stanoviska k restaurování. Spolu s žádostí přiloží i restaurátorský záměr (jako podklad pro vydání závazného stanoviska).

Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad se po obdržení žádosti o vydání závazného stanoviska k restaurování obrací na Národní památkový ústav s žádostí o vyhotovení vyjádření k požadovanému restaurování. Toto písemné vyjádření slouží jako podklad obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajského úřadu pro vydání závazného stanoviska, o které vlastník zažádal.

Jakmile je závazné stanovisko vydáno, hlavní roli zde přejímá restaurátor, tedy fyzická osoba, která vykonává restaurování. Výběr restaurátora je ponechán na vlastníkov. Jak bylo již zmíněno, jedním z hledisek pro výběr restaurátora je obor, kterému se věnuje (např. restaurování maleb na plátně, nástěnných maleb nebo sochařských děl). Vlastník uzavře smlouvu s restaurátorem, typicky se bude jednat o smlouvu o dílo podléhající režimu občanského zákoníku, konkrétně § 2586 a následující. Po skončení restaurování vypracuje restaurátor závěrečnou restaurátorskou zprávu a předá ji vlastníkov.

A konečně přímý vztah mezi vlastníkem kulturní památky a Národním památkovým ústavem je dán v případě, kdy se na vlastníka váže povinnost dodat závěrečnou restaurátorskou zprávu právě Národnímu památkovému ústavu.¹⁸

---

¹⁷ Pro vlastníka je výhodnější obrátit se přímo na restaurátora, který bude restaurování provádět. Památku si sám prohlédne provede potřebné výzkumy. Pokud by se obrátil na Národní památkový ústav, restaurátorský záměr zpracovaný ústavem by se nemusel shodovat s tím, jak by danou památku posuzoval právě vlastníkem vybraný restaurátor.

¹⁸ ZÍDKOVÁ, Anna Barbora. *Průvodce po restaurování nemovitých kulturních památek* [online]. casopisstavebnictvi.cz, 31. srpna 2020 [cit. 16. září 2021]. Dostupné na <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-pruvodce-po-restaurovani-nemovite-kulturni-pamatky.html>.

3.2. Restaurátorský záměr

Vůbec prvním krokem následujícím poté, co se vlastník kulturní památky rozhodne ji zrestaurovat, je získání restaurátorského záměru. Jedná se o podklad pro vydání závazného stanoviska, který si vlastník kulturní památky musí zajistit. Jak bylo zmíněno v kapitole o vymezení vztahů mezi jednotlivými subjekty, vlastník se může obrátit na Národní památkový ústav, který má podle § 32 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči povinnost poskytnout odbornou pomoc vlastníkům památek. (v tomto případě pomoc s vyhotovením restaurátorského záměru). Druhou možností je kontaktování přímo restaurátora, který restaurování provede. Aby byl restaurátorský záměr kvalitně vypracován, je zapotřebí provést technologický průzkum památky – invazivní i neinvazivní. Neinvazivní se provádí přímo na objektu bez nutného odběru vzorků a destrukce dostupnými metodami, přístroji – např. mobilními mikroskopy, i pouhá prohlídka okem či lupou nebo konzultace s odborníky. Invazivní průzkum se provádí poté, aby se ověřilo, zda příčiny poškození opravdu vycházejí z předpokladů (odběr vzorků na zjištění obsahu vodorozpustných solí v kameni, nebo nečistot na povrchu díla, složení předchozích restaurátorských zásahů), ale i ověření samotného materiálového složení originálu (původ kamene, stáří a původnost povrchových úprav, nátěrů, jejich složení, použité pigmenty a pojiva atd.).¹⁹

Spolu s průzkumnými pracemi je součástí restaurátorského záměru i popis památky (autor, datace, materiál, rozměry, popis vzhledu, předchozí restaurátorské zásahy), popis postupu restaurování (jednotlivé kroky restaurátora), materiálu, který bude použit a dokumentace památky před restaurováním (typicky pořízením fotografií).

Vypracovaný restaurátorský záměr vlastník podá spolu s žádostí o vydání závazného stanoviska obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu.

3.3. Podání žádosti o vydání závazného stanoviska k restaurování

V prvním odstavci § 14 zákona o státní památkové péči je stanovena podmínka pro provedení restaurování, a to vydání závazného stanoviska obecním úřadem

---

¹⁹ Tyto odborné informace týkající se průzkumů jsem získala díky konzultaci s restaurátorem.

obce s rozšířenou působností pro kulturní památky, nebo krajským úřadem pro národní kulturní památky.

Nejprve obecně k závaznému stanovisku. Jedná se o výsledek činnosti správního orgánu (tzv. dotčených orgánů), který se vydává jako podklad pro rozhodnutí jiného správního orgánu. Sám o sobě nevystupuje jako rozhodnutí, ale může ho ve značné míře ovlivnit. Závazné stanovisko se skládá ze závazné části odpovídající na problém, který je předmětem řízení, obsahuje odkazy na právní předpisy aplikované v rozhodnutí. Druhou částí je odůvodnění skládající se z podkladů, ze kterých správní orgán vycházel při řešení věci, myšlenek a úvah při interpretaci použitých právních předpisů, a především důvodů vedoucích k vydání konkrétního rozhodnutí.²⁰

Místně příslušným je pro vydání závazného stanoviska pro nemovité kulturní památky úřad, v jehož obvodu se nemovitá kulturní památka nachází. Pro vydání závazného stanoviska pro movité kulturní památky je místně příslušný orgán podle sídla či bydliště vlastníka památky.²¹

Náležitosti žádosti o vydání závazného stanoviska jsou stanoveny v § 10 odst. 2 vyhlášky ministerstva kultury. Obsahem musí být základní údaje týkající se kulturní památky (název, umístění, popis, rejstříkové číslo v Ústředním seznamu), stavu kulturní památky (popis stavu, závady a příčiny porušení), návrhu způsobu restaurování, označení investora, odhadovaných nákladů a termínu dokončení, předpokládaného výsledku restaurování. Veškeré výše zmíněné údaje musí doložit

---

²⁰ § 149 odst. 1, odst. 2 správního řádu.

JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára a kol. *Správní řád*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 504 – 507.

V druhém odstavci § 149 správního řádu je požadováno řádné odůvodnění – to je důležité pro vydání rozhodnutí, ve kterém se o stanovisko správní orgán opírá, ale i pro případné pozdější přezkoumání.

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 50 A 2/2016 – 38 ze dne 26. 10. 2016.

„Úkolem a cílem odůvodnění je dát celému rozhodnutí přesvědčivost, při uvedení všech skutečností, které byly relevantní pro vydání rozhodnutí. Jsou-li v průběhu správního řízení rozhodujícím správním orgánem získávány zvláštními právními předpisy předvídané podklady pro vydání rozhodnutí, je povinností rozhodujícího správního orgánu tyto podklady ve svém rozhodnutí nejen označit a uvést, ale rovněž i sdělit jejich obsah. Ztotožní-li se následně rozhodující správní orgán s těmito podklady, měl by uvést důvody, proč tomu tak učinil. Neztotožní-li se s těmito podklady, tím spíše by měl správní orgán ve svém odůvodnění uvést a řádně zdůvodnit jím zastávaný odlišný názor. Podle Nejvyššího správního soudu, shodně se správními orgány a soudem prvního stupně, těmito požadavkům Magistrát nedostál, což učinilo jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným.“ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 9/2007–132 ze dne 27. června 2007.

²¹ § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 140.

osoba žádající o restaurování (vlastník, vedoucí organizační složky nebo její pověřený zaměstnanec).²²

Jestliže o kulturní památku vykonává péči organizační složka státu, pověřenou osobou bude zaměstnanec nebo vedoucí této složky.²³ U spoluvlastníků se aplikuje ustanovení o správě společné věci podle občanského zákoníku, konkrétně § 1126 odst. 2, § 1129 odst. 1. To znamená, že o restaurování rozhodují všichni vlastníci. Velikost hlasů závisí na velikosti jejich podílů na společné věci (tedy předmětu restaurování). Rozhodnutí bude přijato, pokud bude alespoň 2/3 většina souhlasit s rekonstrukcí. Pokud by spoluvlastníci nedosáhli této potřebné většiny, může o restaurování rozhodnout soud na návrh jednoho ze spoluvlastníků.²⁴

Zákonná dikce stanovuje, aby byla žádost o vydání stanoviska podána předem (před zahájením prací na kulturní památce). Vlastník nemůže započít s pracemi, a až poté se obrátit na obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad s žádostí o vydání závazného stanoviska. Účelem není dodatečné schválení, ale naopak preventivní vydání závazného stanoviska, aby nebyla kulturní památka poškozena a mohla být zachována její hodnota. Mohou nastat dvě zvláštní situace.

---

²² § 10 odst. 2 vyhlášky ministerstva kultury.

Vlastnické právo žadatele ke kulturní památce musí být ve správním řízení ověřeno (pouze vlastník může podat žádost o vydání závazného stanoviska), proto má vlastník povinnost předložit důkazy k prokázání svého práva. ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 145.

ZÍDKOVÁ, Anna Barbora. *Průvodce po restaurování nemovité kulturní památky* [online]. casopisstavebnictvi.cz, 31. srpna 2020 [cit. 16. září 2021]. Dostupné na <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-pruvodce-po-restaurovani-nemovite-kulturni-pamatky.html>.

MAGISTRÁT MĚSTA PARDUBIC. Památková péče. *Co předchází vydání závazného stanoviska a kdy a jak o něho požádat* [online]. pardubice.eu, [cit. 12. října 2021]. Dostupné na <https://pardubice.eu/pamatkova-pece?situationId=200&do=situationClick>.

Příklad žádosti o vydání závazného stanoviska k restaurování – viz příloha č. 1 této práce.

²³ § 7 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

²⁴ § 1126 odst. 2 občanského zákoníku: „Při rozhodování o společné věci se hlasy spoluvlastníků počítají podle velikosti jejich podílů.“

§ 1129 odst. 1 občanského zákoníku: „K rozhodnutí o významné záležitosti týkající se společné věci, zejména o jejím podstatném zlepšení nebo zhoršení, změně jejího účelu či o jejím zpracování, je třeba alespoň dvoutřetinové většiny hlasů spoluvlastníků. Nedosáhne-li se této většiny, rozhodne na návrh spoluvlastníka soud.“

§ 11 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích sp. zn. 52 A 24/2013–106 ze dne 9. prosince 2013.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 79, 80.

JURNÍKOVÁ, Jana a kol. *Správní právo. Zvláštní část. Studijní text pro bakaláře*. 1. vydání. Brno: MU, 2013. s. 150–151.

Stanovisko Ministerstva kultury, památkové inspekce č.j. MK 65745/2011/ PI ze dne 19. prosince 2011.

Jak a komu je vydáváno závazné stanovisko na obnovu kulturní památky? Dostupné na <https://www.pardubice.eu/urad/konik/spravni-agendy/pamatkova-pece/jak-a-komu-je-vydavano-zavazne-stanovisko-na-obnovu-kulturni-pamatky/>.

Případ, kdy vlastník sice nejprve zažádá o vydání závazného stanoviska, ale ještě před jeho vydáním práce provede. Přesto, že se nyní zdá vydání závazného stanoviska jako zbytečné, musí ho obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad vydat. Došlo k zahájení správního řízení, žádost byla podána předem a toto správní řízení musí být ukončeno vydáním závazného stanoviska.²⁵ V druhém případě vlastník provede práce na kulturní památce, a až poté se obrátí na obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad s žádostí o vydání závazného stanoviska. Zde nedojde k vydání závazného stanoviska, protože žádost nebyla podána předem, jak stanoví zákonná díkce, tím pádem není splněna podmínka pro vydání.²⁶

Po podání žádosti o vydání závazného stanoviska se obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad obrátí na odbornou organizaci státní památkové péče (jedná se o Národní památkový ústav, konkrétně příslušné územní odborné pracoviště, kterých je celkem 14) a zažádá o písemné vyjádření k navrhovanému restaurování. Toto vyjádření slouží jako podklad pro vydání závazného stanoviska.²⁷ Samo o sobě není písemné vyjádření Národního památkového ústavu konečným rozhodnutím, které by určovalo, zda restaurování proběhne nebo neproběhne. Písemné vyjádření vypracuje zaměstnanec Národního památkového ústavu po předchozím zhlednutí památky a pořízení dokumentace (fotografie, náčrty). To znamená, že se musí fyzicky dostavit ke kulturní památce, provést tzv. pozornou hlídku (okem nebo s pomocí nástrojů jako jsou lupa nebo dalekohled). Během prohlídky pořizuje zaměstnanec dokumentaci. Do dokumentace spadá písemný záznam, který se provádí přímo na místě při provádění prohlídky, fotodokumentace, nákresy nebo videozáznam.²⁸

---

²⁵ Podle komentářové literatury se časové určení předem vztahuje k okamžiku podání žádosti, nikoli k okamžiku vydání rozhodnutí. Tzn., že nejprve musí vlastník kulturní památky podat žádost o vydání závazného stanoviska, a poté smí zahájit práce. Podmínka podání žádosti předem je splněna.

²⁶ § 86 odst. 2, § 118 odst. 2, odst. 3, § 129 odst. 2, odst. 3 stavebního zákona.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 74.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 140.

ZÍDEK, Martin. *Závazné stanovisko v památkové péči*. Správní právo, 2020, roč. 53, č. 8, s. 140.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 94/2018–26 ze dne 18. července 2018.

²⁷ Podkladem pro vydání závazného stanoviska k restaurování je spolu s vyjádřením Národního památkového ústavu i restaurátorský záměr, jak bylo řečeno výše.

²⁸ BLÁHA, Jiří a kol. *Operativní průzkum a dokumentace historických staveb*. Odborné a metodické publikace, svazek 31. Národní památkový ústav, 2005. s. 19–21.

Lhůta pro vydání písemného vyjádření Národního památkového ústavu činí 20 dní, v náročnějších a složitějších případech lze lhůtu prodloužit na 30 dní. Pokud nedojde k vyhotovení písemného vyjádření²⁹, může obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad vydat závazné stanovisko bez tohoto podkladu, nejedná se o podmínku, bez které by se nedalo pokračovat v řízení dál.³⁰

Bylo-li písemné vyjádření Národního památkového ústavu vyhotoveno ve lhůtě a zasláno obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu, vydá příslušný úřad závazné stanovisko, ve kterém posoudí soulad navrhované obnovy v žádosti o vydání závazného stanoviska se zájmy státní památkové péče obsažené v písemném vyjádření Národního památkového ústavu. Neznamená to, že je nutné či povinné ztotožnit se s obsahem písemného vyjádření. Samozřejmě, že se obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad mohou v závazném stanovisku odchýlit od názorů v písemném vyjádření, ale musí toto odchýlení i dostatečně odůvodnit a podložit přesvědčivými argumenty. Zároveň nelze písemné vyjádření zcela vynechat a vůbec se jím nezabývat. Pouhé zmínění o tom, že je písemné vyjádření obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu k dispozici a bylo z něj při tvorbě závazného stanoviska vycházeno, bez toho, aniž by byly zmíněny názory a argumenty nacházející se v písemném vyjádření, je zcela nedostačující.³¹ Jak si orgán památkové péče písemné vyjádření vyhodnotí a do jaké míry z něj vychází nalezneme v odůvodnění stanoviska.³²

Problematickým prvkem se ukazuje tzv. dvojkolejnost. Vzájemná spolupráce (mnohdy spíše nespolupráce) obecních úřadů obcí s rozšířenou působností,

---

²⁹ Může nastat případ, kdy sice marně uplyne lhůta k vydání písemného vyjádření Národního památkového ústavu, ale obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad obdrží toto písemné vyjádření ještě předtím, než vydal závazné stanovisko. Pak se musí s písemným vyjádřením vypořádat. ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSON, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 157, 158.

³⁰ § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV. *Podrobný průvodce krok za krokem* [online]. npu.cz, [cit. 20. září 2021]. Dostupné na <https://www.npu.cz/cs/opravujete-pamatku/jak-postupovat/podrobny-pruvodce>.

³¹ „Prvoinstanční orgán se však nedostatečně vypořádal s podklady, které vedly k vydání rozhodnutí. Jedná se především o vyjádření Národního památkového ústavu, o kterém se v odůvodnění prvoinstanční správní orgán pouze zmiňuje, že o ně požádal a že bylo vydáno. V odůvodnění však nebyl uveden ani stručný obsah tohoto vyjádření, které bylo podkladem pro vydání napadeného závazného stanoviska.“ Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 50 A 2/2016–38 ze dne 26. října 2016.

³² § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 90 – 93.

Národní památkový ústav. *Podrobný průvodce krok za krokem* [online]. npu.cz, [cit. 20. září 2021]. Dostupné na <https://www.npu.cz/cs/opravujete-pamatku/jak-postupovat/podrobny-pruvodce>.

krajských úřadů a Národního památkového ústavu není ideální, stejně jako výsledek žádosti o vydání závazného stanoviska k restaurování. Jako odborný orgán zde vystupuje Národní památkový ústav, který disponuje zaměstnanci vzdělanými a kompetentními k tomu, aby byli schopni posoudit stav kulturní památky a vhodnost restaurování. Výsledkem je písemné vyjádření sloužící jako podklad pro vydání závazného stanoviska, od kterého se může obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad odchýlit. Bohužel často tím dochází k nerespektování odborného názoru, vydání závazného stanoviska obsahově odlišného a následné provedení restaurování, jehož výsledek není uspokojivý. Nemluvě o tom, že pro vlastníka kulturní památky je náročné tuto administrativu následovat a zorientovat se v ní. Konkrétněji se touto oblastí zabývám v poslední kapitole práce.

Určitou výjimku z povinnosti zažádat si o závazné stanovisko představují případy běžné správy a péče o kulturní památku, které nijak stavebně či technicky nezasahují do stavby, protože nemění hmotnou podstatu jako je tomu u restaurování. Jedná se například o zametání cest, sekání trávy, hrabání listí, každodenní úklid památky.³³

Jestliže se nejedná o výše zmíněnou výjimku a vlastník nepodá žádost o vydání závazného stanoviska, ač je k tomu povinen, jedná se o přestupek. Pokud právnické nebo podnikající fyzické osobě bude chybět závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, naplní tím skutkovou podstatu přestupku podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči. Jestliže bude právnické nebo podnikající fyzické osobě bude chybět závazné stanovisko krajského úřadu, dojde k naplnění skutkové podstaty podle § 35 odst. 2 písm. b) zákona o státní památkové péči.³⁴

Fyzické osoby s chybějícím závazným stanoviskem obecního úřadu obce s rozšířenou působností naplní skutkovou podstatu přestupku podle § 39 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči. Pokud bude fyzické osobě chybět závazné stanovisko krajského úřadu, dojde k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o státní památkové péči.³⁵

---

³³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 94/2018–26 ze dne 18. července 2018.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 72/2014–88 ze dne 4. března 2015.

³⁴ § 35 odst. 1, odst. 2 zákona o státní památkové péči.

PETŘÍKOVÁ, Olga. *Legislativní analýza právních předpisů v oblasti památkové péče*. Univerzita Pardubice. 2013. s. 71.

³⁵ § 39 odst. 1, odst. 2 zákona o státní památkové péči.

PETŘÍKOVÁ, Olga. *Legislativní analýza právních předpisů v oblasti památkové péče*. Univerzita Pardubice. 2013. s. 133–134.

Právníkům osobám a podnikajícím fyzickým osobám lze udělit pokutu do 2 000 000 Kč v případě scházejícího závazného stanoviska od obecního úřadu obce s rozšířenou působností a do 4 000 000 Kč u scházejícího závazného stanoviska krajského úřadu. U fyzických osob je výše pokut stejná. Přestupky projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností při scházejícím závazném stanovisku tohoto úřadu, nebo krajský úřad u chybějícího závazného stanoviska krajského úřadu. Pokuta je vybírána, případně vymáhána, tím orgánem, který ji uložil.³⁶

3.4. Vydání závazného stanoviska k restaurování a stanovení podmínek pro výkon restaurování

Podmínky pro přípravu nebo provedení restaurování jsou stanoveny ve vyhlášce ministerstva kultury č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad ve výroku závazného stanoviska určí, jestli práce a činnosti, které mají být předmětem restaurování a jsou uvedené v žádosti o závazné stanovisko, mohou být povoleny. Může nastat i situace, kdy část prací bude povolena a část naopak povolena nebude z důvodu rozporu se zájmy státní památkové péče.³⁷

Z hlediska stádií navrhovaných prací obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad může rozhodnout v závazném stanovisku tak, že povolí pouze přípravu navrhovaných prací, jejich provedení nebo kombinaci obou možností, tzn., že část prací bude ve fázi přípravy a část ve fázi provedení. Jestliže bude vydáno závazné stanovisko povolující přípravu prací, pak se musí vlastník kulturní památky obrátit na obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad podruhé, a žádat o druhé závazné stanovisko k provedení. Samozřejmě pokud už v prvním vydaném závazném stanovisku bylo řečeno, že navrhované práce se mohou provést, tato povinnost na vlastníka nedopadá.³⁸

Pokud budou práce shledány jako přípustné, stanoví obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad podmínky, které musí být při restaurování dodrženy. Tzn., že podmínky v závazném stanovisku budou určovány pouze

---

³⁶ § 35 odst. 5, § 36, § 39 odst. 5, § 40 zákona o státní památkové péči.

³⁷ ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 162–163.

³⁸ ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 167–168.

v případě, kdy obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad shledá práce jako přípustné.

Oblasti, kterých se podmínky týkají, vymezuje § 10 odst. 3 vyhlášky ministerstva kultury. Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad v závazném stanovisku požaduje, aby byly vymezeny průzkumné a výzkumné práce a zpracován záměr restaurování – tyto podmínky se vztahují na fázi přípravy restaurování. Třetí podmínkou je vyhotovení restaurátorské zprávy (tato podmínka spadá logicky do fáze realizace, respektive jejího ukončení). Jako podmínky nelze uložit činnosti, které zákon zakazuje, ale ani povinnosti přímo vyplývající ze zákona, došlo by ke dvojímu uložení povinnosti vlastníkov³⁹.

Na závěr lze shrnout, že po posouzení žádosti může obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad rozhodnout celkem třemi způsoby:

- 1) shledá práce jako nepřípustné a žádost zamítne, takže nebude rozhodovat ani o podmínkách v závazném stanovisku (pokud budou práce vymezené v žádosti o závazné stanovisko vyhodnoceny jako nepřípustné, tedy že nemohou být provedeny, pak je zcela logické, že nebudou ukládány žádné podmínky pro výkon restaurování)⁴⁰,
- 2) naopak práce shledá jako přípustné bez nutnosti určení podmínek, nebo
- 3) práce shledá jako přípustné, ale pouze při splnění podmínek, které jsou stanoveny v závazném stanovisku.

Pokud dojde k zamítnutí žádosti o vydání závazného stanoviska, může žadatel podat odvolání, o kterém rozhodne nadřízený orgán. Obranou proti závaznému stanovisku majícím charakter rozhodnutí je podání odvolání nadřízenému správnímu orgánu. Naopak podat odvolání proti závaznému stanovisku jako podkladu pro

---

³⁹ § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči.

§ 10 odst. 2, odst. 3 vyhlášky.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 85–86.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 162–164.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 3/2009–128 ze dne 15. května 2009.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 36/2009–162 ze dne 21. ledna 2010.

Vlastník se může obrátit na odbornou organizaci státní památkové péče s pomocí s vyhotovením žádosti dle § 32 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči.

⁴⁰ Pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad dojde k závěru, že práce navrhované v žádosti o vydání závazného stanoviska jsou nepřípustné, musí toto rozhodnutí řádně odůvodnit. Nelze pouze odkázat na rozpor se zájmy státní památkové péče nebo s písemným vyjádřením Národního památkového ústavu. Povinnost dostatečného odůvodnění dopadá i na případy, kdy dojde k plnému vyhovění žádosti. ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 167–169.

rozhodnutí nejde, ale je možné se bránit opět proti rozhodnutí stavebního úřadu, které vycházelo ze závazného stanoviska, protože správní řád dovoluje přezkum i po věcné stránce (tedy přezkum závazného stanoviska v rámci odvolání proti správnímu rozhodnutí). Další možností obrany je podání správní žaloby proti rozhodnutí orgánu státní památkové péče u správního soudu.⁴¹

3.5. Povaha závazného stanoviska

Závazné stanovisko vydané obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo krajským úřadem pro účely restaurování může mít charakter závazného stanoviska pro vydání rozhodnutí, nebo už samo o sobě působit jako správní rozhodnutí. Samotný název závazného stanoviska nám jasně udává, o jaký úkon se jedná, ale to ještě neznámá, že nemůže mít povahu správního rozhodnutí. V tomto případě nehraje roli to, jak je daný dokument označen, ale jeho obsah. Závazné stanovisko může působit jako správní rozhodnutí (ale o správní rozhodnutí se nejedná), nebo jako podklad pro rozhodnutí – tedy „klasické“ závazné stanovisko. Hlavním kritériem, pomocí kterého se povaha závazného stanoviska určuje, je ingerence stavebního úřadu v procesu vydávání závazného stanoviska a povaha zásahu restaurování.⁴²

Rozlišujeme vydání závazného stanoviska obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo krajským úřadem týkající se věci, do které nezasahuje stavební úřad, protože se nejedná o činnosti spadající do působnosti stavebního zákona a stavební úřad nemá pravomoc rozhodovat o takovéto činnosti. Do této kategorie spadá restaurování věcí movitých a stavby ve volném režimu. V tomto případě lze závazné stanovisko považovat za správní rozhodnutí (ale zákon ho tak neoznačuje, proto se stále jedná o závazné stanovisko, ale s charakterem rozhodnutí).⁴³

---

⁴¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 163/2012–26 ze dne 6. března 2014.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 75/2009–113 ze dne 23. srpna 2011.

Usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 36/2011–33 ze dne 23. července 2014.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 182–183.

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka vlastníka kulturní památky* [online]. mkr.cz, 26. května 2020 [cit. 7. října 2021]. Dostupné na https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/2020-12-11-brozura-vlastnika-kulturni-pamatky-898.pdf.

⁴² § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 291–294.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 151–154.

ZÍDEK, Martin. *Závazné stanovisko v památkové péči*. Správní právo, 2020, roč. 53, č. 8, s. 403–404, 410.

⁴³ Tamtéž.

Naopak pokud stavební úřad bude vydávat ve věci rozhodnutí (zásah je upraven ve stavebním zákoně a je dána pravomoc stavebního úřadu, spadají se stavby v režimu ohlašovacím a povolovacím, tzn., že stavbu je zapotřebí ohlásit stavebnímu úřadu nebo získat stavební povolení), slouží závazné stanovisko vydané obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo krajským úřadem jako podklad pro toto rozhodnutí. Úpravu nalezneme v § 14 odst. 4 zákona o státní památkové péči. Stavební úřad je povinen rozhodovat v souladu se závazným stanoviskem vydaným obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo krajským úřadem – jedná se o závazné stanovisko tak, jak je definováno ve správním řádu.⁴⁴

Zjednodušeně řečeno to tedy znamená, že pokud nebude rozhodovat stavební úřad (restaurování není stavební činností, jedná se např. o restaurování movitých věcí), závazné stanovisko má charakter samostatného rozhodnutí. Pokud bude rozhodovat, jedná se o závazný podklad pro vydání rozhodnutí, kterým je stavební úřad vázán ve svém rozhodnutí.

Jako příklad lze uvést restaurování obrazu (movitá věc), pro toto restaurování bude mít závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajského úřadu formu správního rozhodnutí, stavební úřad zde nebude vůbec rozhodovat, protože zde není dána jeho pravomoc. Naproti tomu u restaurování sochařské výzdoby na fasádě může dojít k zásahu do statiky budovy nebo soudržnosti stavebních prvků (jedná se o stavební činnost), proto závazné stanovisko bude mít formu závazného stanoviska podle § 149 správního řádu a bude zapojen i stavební úřad.⁴⁵

3.6. Závěrečná restaurátorská zpráva

Ukončení restaurování není spojeno s žádným formalizovaným postupem, ale jakmile je restaurování dokončeno, restaurátor zpracuje závěrečnou restaurátorskou zprávu. Musí v ní uvést celkové vyhodnocení průzkumných a výzkumných prací,

---

Stavební zákon upravuje celkem tři režimy pro provádění staveb – se stavebním povolením, ohlášením stavby a volný režim staveb. Ve volném režimu staveb není zapotřebí získat stavební povolení ani stavbu ohlašovat. Jedná se o menší stavby (přesné rozměry jsou upraveny ve stavebním zákoně) jako např. altány, bazény, skleníky. U zbylých dvou kategorií je už stavební úřad zapojen. § 103 stavebního zákona.

SLÁDEČEK, Vladimír a kol. *Správní právo – zvláštní část (vybrané kapitoly)*. Praha: Leges, 2011. s. 253.

⁴⁴ Tamtéž.

§ 14 odst. 4 zákona o státní památkové péči.

⁴⁵ ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 151–153.

dokumentaci restaurování a fotografie jednotlivých stádií restaurování (tedy nikoli jen stav před restaurováním a po restaurování), technologické, technické procesy a materiály, které byly pro restaurování použity, instrukce pro další péči o kulturní památku, protokol o předání a celkové náklady. Všechny tyto informace jsou důležité pro případné další restaurování (slouží jako podklad pro budoucí restaurování).⁴⁶

Pokud došlo při restaurování ke zjištění nových informací o stavu kulturní památky, je nutné zahrnout je také do restaurátorské zprávy. Zprávu restaurátor napíše až po úplném dokončení restaurování, lhůta pro vydání závěrečné zprávy by měla být stanovena už v závazném stanovisku obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajského úřadu a běží od ukončení restaurování. Vlastník kulturní památky předá závěrečnou zprávu Národnímu památkovému ústavu, pokud tak obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad stanoví. Tato povinnost se nevztahuje na restaurátora, protože není účastníkem správního řízení.⁴⁷

Závěr

Na závěr celé této kapitoly lze shrnout, že kompletní proces restaurování je poměrně náročný a složitý, obzvláště pro vlastníka kulturní památky, který se v právních předpisech nemusí zcela dobře orientovat. Určitou pomocnou ruku vlastníkovi hned zpočátku nabízí Národní památkový ústav nebo restaurátor při vyhotovení restaurátorského záměru sloužícího jako podklad pro závazné stanovisko, které je stěžejní.

O závazné stanovisko vlastník žádá obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad, který se následně obrací na Národní památkový ústav s žádostí o vydání písemného vyjádření (podklad pro závazné stanovisko). Touto vzájemnou vazbou mezi orgány vzniká bohužel problém s dvojkolejností, který je v současné době jedním z nejvíce diskutovaných nedostatků. Odborný pohled Národního památkového ústavu je často obecnými nebo krajskými úřady přehlížen, v jejich závazných stanoviscích se neprojeví, a následkem jsou nešťastně prováděná restaurování kulturních památek.

V závazném stanovisku mohou být vlastníkem navrhované práce považovány jako přípustné (restaurování může být provedeno), přípustné s určením podmínek

---

⁴⁶ § 10 odst. 4 vyhlášky ministerstva kultury.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 172–173, 187–188.

⁴⁷ Tamtéž.

pro provedení prací (restaurování může být provedeno, ale musejí být dodrženy stanovené podmínky) nebo nepřípustné (restaurování nelze provést). Otázka obrany se pojí s povahou závazného stanoviska, což je další záležitost, která vyvolává nejasnosti. Je možné stručně rekapitulovat, že závazné stanovisko může mít charakter samostatného rozhodnutí, jestliže navrhované práce nebudou spadat do působnosti stavebního zákona. Jak bylo zmíněno, jedná se především o restaurování movitých věcí (např. obrazy, sochy) a staveb ve volném režimu (např. restaurování altánu). Naopak pokud se aplikuje stavební zákon, závazné stanovisko má charakter podkladu pro rozhodnutí. Do této kategorie lze zařadit restaurování staveb (např. restaurování sgrafit). K rozpoznání charakteru závazného stanoviska slouží posouzení právních účinků daného dokumentu. V současné době zákon jasně stanovuje, že se vždy vydává závazné stanovisko, ač někdy s charakterem rozhodnutí, ale v budoucnu by zákonodárce mohl stanovit, že v případě movitých věcí a staveb ve volném režimu by se vydávalo rozhodnutí, nikoli závazné stanovisko.

Celé restaurování je ukončeno vypracováním závěrečné restaurátorské zprávy, která shrnuje práci restaurátora na kulturní památce, obsahuje veškerou dokumentaci restaurování a z rukou vlastníka kulturní památky je předána Národnímu památkovému ústavu.

4. Povolení k restaurování kulturní památky

Jaké kroky musí vlastník kulturní památky podniknout k tomu, aby mu bylo povoleno restaurování a následně vydání závazného stanovisko se stanovením podmínek bylo předmětem 3. kapitoly. V této kapitole se zaměřím na to, kdo může restaurování provést a co vše k tomu musí splňovat. Úprava je obsažena v § 14a až 14c zákona o státní památkové péči, a také v zákoně o uznávání odborné kvalifikace. Restaurování kulturních památek se nepovažuje za výkon živnosti podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“). Přímo § 3 živnostenského zákona vylučuje restaurování kulturních památek nebo částí těchto památek, které jsou dílem výtvarného umění nebo uměleckořemeslnými pracemi ze svého zákonného režimu. Na restaurování kulturních památek je kladen veřejný zájem, i proto je upraveno v zákoně o státní památkové péči, a není důvod, aby živnostenský zákon do této činnosti zasahoval a upravoval ji.⁴⁸

Obecně můžeme říct, že existují 4 skupiny osob, které mohou restaurovat kulturní památku. První skupinu tvoří fyzické osoby, které získaly povolení k restaurování od ministerstva kultury. Druhá skupina je zastoupena fyzickými osobami, které získaly kvalifikaci v jiném členském státě Evropské unie a v České republice chtějí provádět restaurování trvale (uchazeči). Třetí skupinu tvoří osoby se vzděláním získaným v jiném členském státě Evropské unie, ale v České republice chtějí restaurovat pouze příležitostně (osoby oprávněné v restaurování). A do čtvrté skupiny spadají studenti vysokých škol a vyšších odborných škol, kteří vykonávají restaurátorskou činnost při studiu a pod dohledem pedagogů.⁴⁹

4.1. Fyzická osoba s povolením k restaurování od ministerstva kultury (restaurátor)

K tomu, aby osoby získaly povolení k restaurování kulturní památky, musí kumulativně splnit následující podmínky: bezúhonnost, plná svéprávnost⁵⁰, povolení od ministerstva kultury. Pojem bezúhonnosti vymezuje zákon o státní památkové

---

⁴⁸ § 3 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona: „Živností není restaurování kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi.“
§ 14a zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 108.

⁴⁹ § 14a odst. 12 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSONĚ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 194.

⁵⁰ Svéprávnost a její nabytí upravuje občanský zákoník.

péči sám v § 14a odst. 2. Bezúhonná je ta osoba, která nebyla pravomocně odsouzena za trestný čin související s restaurováním, popřípadě pokud se na ni hledí, jako by odsouzena nebyla.⁵¹

Konečně třetí podmínkou pro výkon restaurátorství je získání povolení od ministerstva kultury.⁵² Osoba musí doložit, že má odborné předpoklady. Odborné předpoklady se skládají z odborné kvalifikace (vzdělání a odborná praxe) a odborných schopností (ty můžeme vymezit jako veškeré znalosti a dovednosti, které zaručují, že bude kulturní památka nebo její část – dílo výtvarného umění nebo uměleckořemeslných prací – zachována s respektem jejich autenticity). Dokládá se vysokoškolské vzdělání (bakalářské, magisterské nebo celoživotní), které poskytuje několik vysokých škol. Univerzita Pardubice Fakulta restaurování, Akademie výtvarných umění s oborem Restaurování uměleckých malířských děl, Filmová akademie múzických umění nabízí obor Restaurování fotografie, na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze je možnost studovat Konzervování - restaurování objektů kulturního dědictví (uměleckořemeslných děl) nebo obor Chemie konzervování – restaurování na brněnské Masarykově univerzitě. Vysokoškolské vzdělání je nutné doložit spolu s 2 roky odborné praxe, vyšší odborné nebo střední odborné vzdělání spolu s 5 lety praxe. Potřeba vysokoškolského, vyššího odborného nebo středoškolského vzdělání se rozlišuje podle toho, zda se restauruje kulturní památka výtvarného umění nebo uměleckého řemesla. Podmínky odborné praxe nejsou zákonem upřesněny, ale vždy bude zapotřebí, aby restaurátor praxi prokázal – typicky pracovní smlouvou, referencemi od osob, pro které restauroval, nebo zápočty z vysoké školy.⁵³

---

⁵¹ Osoba bude bezúhonná i v případě zahlazení odsouzení. Zahlazení je upraveno v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a v zákoně č. 141/1961Sb., o trestním řízení soudním.

Pro srovnání definice bezúhonnosti podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona: „*Za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.*“

⁵² Ministerstvo kultury má zřízen poradní orgán pro udělování povolení k restaurování. Jedná se o Komisi Ministerstva kultury pro restaurování. Členy jsou 4 pedagogové, 3 restaurátoři, historik umění, předseda správní rady Nadace českého výtvarného umění, vedoucí technologické laboratoře Národního technického muzea v Praze.

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Odborné poradní orgány – komise odboru památkové péče Ministerstva kultury* [online]. mkcr.cz, 20. ledna 2020 [cit. 7. října 2021]. Dostupné na <https://www.mkcr.cz/odborne-poradni-organy-komise-odboru-pamatkove-pece-ministerstva-kultury-246.html>.

⁵³ § 14a odst. 4 zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 110.

Podmínkou pro výkon restaurování není vznik členství v profesní komoře (jako je tomu běžně u ostatních svobodných povolání), a to z prostého důvodu. V České republice nebyla založena komora restaurátorů, přesto se jedná o orgán, o kterém jsou poměrně dlouhou dobu vedeny diskuze, jejichž výsledek se naklání spíše pro založení, ale samozřejmě ani odpůrci založení této komory nezůstávají s argumenty pozadu. Na problematiku založení nebo nezaložení restaurátorské komory je zaměřena závěrečná kapitola této práce.

Náležitosti a přílohy, které je třeba doložit k písemné žádosti zaslané ministerstvu kultury o získání povolení, jsou upraveny v § 14a zákona odst. 5 zákona o státní památkové péči. Jedná se o řízení o žádosti, proto se bude aplikovat správní řád, a to § 45, který vymezuje obsah žádosti. Žadatel musí uvést konkrétní specializaci restaurátorství, kterou chce vykonávat. Výčet se nachází v příloze č. 1 k zákonu o státní památkové péči. Dělí se do tří základních skupin: malířská umělecká díla, sochařská umělecká díla a uměleckořemeslná díla. Spolu s žádostí musí žadatel doložit evidenční dotazník⁵⁴ (identifikace žadatele, kontakt, fotografie, dosažené vzdělání a obor, odborná praxe a spolupráce, teoretická činnost týkající se restaurování, přehled restaurátorských prací), ověřené kopie dokladů⁵⁵ o kvalifikaci a odborné praxi (toto nemusí dokládat osoba, která spadá pod režim zákona o uznávání odborné kvalifikace). A jako poslední položku je nutné předložit dokumentaci o minimálně 3 objektech, ale ne kulturních památkách, které žadatel restauroval ve vybrané specializaci, a alespoň jedna z nich musela proběhnout v posledních 2 letech.

Co se týká odborných schopností, ty je zapotřebí potvrdit fotodokumentací (před, během a po restaurování), provedenými výzkumy a popisem provedených prací a postupů spolu s použitým materiálem. Jedná se o řízení, na které se vztahuje zákon

---

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Povolení k restaurování kulturní památky* [online]. mkr.cz, [cit. 7. října 2021]. Dostupné na <https://www.mkr.cz/povoleni-k-restaurovani-kulturni-pamatky-271.html>.

⁵⁴ Ten nalezneme jako přílohu č. 1 zákona o státní památkové péči. K nahlédnutí je v příloze č. 2 této práce.

⁵⁵ Ověření kopie dokladu neboli vidimace je upravena v § 6 a 7 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o ověřování“). Vidimaci provede obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad, obecní úřad, újezdni úřad nebo držitel poštovní licence na žádost. Cílem je ověřeni, že se kopie zcela shoduje předloženou listinou. Nedochozí k ověřování pravdivosti či správnosti obsahu kopie. Na ověřené listině provede příslušný úřad označení proti doplňování údajů na listinu a otiskne na listinu úřední razítko a vyznačí ověřovací doložku. § 8 zákona o ověřování obsahuje seznam údajů, které nalezneme na ověřovací doložce.

č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, konkrétně položka 22, písm. d).⁵⁶ Žadatel tak bude zasláná písemná výzva k zaplacení 2000 Kč.⁵⁷

Žádost o vydání povolení k restaurování je vydávána ve správním řízení vedeným ministerstvem kultury. Pokud restaurátor doloží veškeré potřebné podklady, splní zákonné podmínky a v řízení prokáže odborné předpoklady, ministerstvo kultury mu vydá povolení, které má formu rozhodnutí a bude zapsán do seznamu osob s povolením k restaurování. V opačném případě dojde k zamítnutí žádosti o vydání povolení k restaurování.⁵⁸

Ministerstvo kultury je oprávněno podle § 14a odst. 8 zákona o státní památkové péči vést seznam osob s povolením k restaurování. Obsahem jsou údaje o restaurátorech (jméno, příjmení, datum narození a rodné číslo, státní občanství, trvalý pobyt, identifikační číslo), uvedení specializace restaurátora a informace o zrušení nebo pozastavení výkonu činnosti restaurování. Pokud dojde ke změně osobních údajů restaurátora, má povinnost tyto změny ministerstvu kultury oznámit do 30 dnů a doložit potřebnými dokumenty.⁵⁹

Do seznamu smí nahlížet osoba, která na tom má právní zájem. Typicky se bude jednat o případy, kdy se vlastník kulturní památky bude obracet na restaurátora v souvislosti s obnovou této památky. Seznam je přístupný online, a to na stránkách ministerstva kultury. Je možné hledat podle specializace, jména a příjmení, identifikačního čísla nebo okresu.⁶⁰

Jestliže restaurátor přestane splňovat i pouze jednu ze zákonných podmínek nebo z vlastní vůle zažádá o zrušení povolení, ministerstvo kultury povolení

---

⁵⁶ Položka 22, písm. d) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích: „Přijetí žádosti o udělení povolení k restaurování kulturní památky nebo její části, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými díly („povolení k restaurování“).“

⁵⁷ § 14a odst. 5, odst. 6, příloha č. 1, příloha č. 2 zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 110–111.

MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Povolení k restaurování kulturní památky* [online]. mkr.cz, [cit. 7. října 2021]. Dostupné na <https://www.mkcr.cz/povoleni-k-restaurovani-kulturni-pamatky-271.html>.

⁵⁸ ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 199.

⁵⁹ § 14a odst. 8 zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 112.

⁶⁰ § 14a odst. 8 zákona o státní památkové péči.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 112

Seznam osob s povolením k restaurování je dostupný na <https://rrkp.mkcr.cz/rejstrik?form%5Blicence%5D=&form%5Bokres%5D=NnyFwCl&form%5Bic%5D=&form%5BceleJmeno%5D=&form%5BcisloJednaci%5D=&form%5Bsubmit%5D=>.

k restaurování zruší. Mohou nastat tyto situace, kvůli kterým dojde ke zrušení povolení k restaurování: restaurátor bude omezen ve svéprávnosti, přestane být bezúhonný, uvedl v žádosti nesprávné údaje, poškodil kulturní památku při výkonu restaurování (zde musí být přímá souvislost mezi poškozením památky a jednáním restaurátora), a to hrubým, nebo méně závažným způsobem, ale několikrát. Jako příklad lze uvést poškození sochy restaurátorem, z důvodu užití špatné techniky restaurování. Naopak pokud restaurátor při automobilové nehodě narazí do sochy a poškodí ji, nejedná se o poškození nastalé v souvislosti s restaurováním, proto jeho povolení k restaurování nebude zrušeno.⁶¹

Mírnější zásah představuje pozastavení činnosti. Ministerstvo kultury disponuje možností pozastavit činnost v případě zahájení trestního stíhání proti restaurátorovi (dojde k ohrožení podmínky bezúhonnosti, později případně k jejímu zmaření) nebo zahájení řízení o omezení svéprávnosti restaurátora. U trestního stíhání se hledí na to, zda v jeho důsledku může restaurátor přestat splňovat podmínku bezúhonnosti (tzn. zda může být restaurátor odsouzen za trestný čin se skutkovou podstatou související s restaurováním. Může se dopustit trestného činu poškození cizí věci nebo krádeže věci, která je předmětem restaurování). Pokud ano, může být jeho činnost pozastavena. Činnost restaurování je pozastavena do okamžiku, kdy nabyde rozhodnutí vydané v trestním řízení (pravomocný odsuzující rozsudek, pravomocný trestní příkaz, zprošťující rozsudek, usnesení o zastavení trestního stíhání) nebo v řízení o omezení svéprávnosti (rozsudek o omezení svéprávnosti, rozsudek o zamítnutí návrhu na omezení svéprávnosti) právní moci. Jestliže bude vydán odsuzující rozsudek, trestní příkaz nebo rozsudek o omezení svéprávnosti, je zřejmé, že dojde ke zrušení povolení k restaurování.⁶²

4.2. Uchazeč

Jedná se o restaurátora, který získal vzdělání v jiném členském státě než v České republice, ale restaurovat chce právě tady. Na uchazeče, který chce restaurovat

---

⁶¹ § 14a odst. 10, odst. 11 zákona o státní památkové péči.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 A 63/2001 ze dne 15. října 2003.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. Zákon o státní památkové péči. Komentář. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 114.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 203–207.

⁶² Tamtéž.

v České republice trvale, se vztahuje povinnost uznání odborné kvalifikace (na rozdíl od osoby oprávněné k restaurování, která je v České republice pouze příležitostně).⁶³

Tento uchazeč se musí obrátit na ministerstvo kultury s žádostí o povolení k restaurování. To znamená, že požaduje stejné povolení k restaurování jako restaurátor, který získal vzdělání v České republice. Náležitosti žádosti upravuje § 22 odst. 2 zákona o uznávání odborné kvalifikace. Shodně jako u osob oprávněných k „příležitostnému“ restaurování, i uchazeči předkládají doklady – průkaz totožnosti, doklad osvědčující státní příslušnost a případně doklad potvrzující právní postavení uvedené v § 1 odst. 2, doklad prokazující bezúhonnost, odbornou kvalifikaci a také potvrzení o zaplacení správního poplatku⁶⁴. Bezúhonnost prokazuje uchazeč klasicky výpisem z evidence rejstříku trestů členského státu nebo podobné evidence, případně čestným prohlášením o bezúhonnosti.⁶⁵

Ministerstvo kultury vede společné řízení pro povolení k restaurování a uznání odborné kvalifikace. Pokud uchazeči bude uznána odborná kvalifikace a bude shledán jako bezúhonný, ministerstvo kultury udělí povolení k restaurování a uchazeč bude zapsán do seznamu osob s povolením k restaurování (tedy do stejného seznamu jako čeští restaurátoři). V opačném případě uznání odborné kvalifikace zamítne. Třetím možným rozhodnutím je uložení kompenzačního opatření, které uchazeč bude muset splnit.⁶⁶

Kompenzační opatření je upraveno v § 14c zákona o státní památkové péči a v § 10 a § 11 zákona o uznávání odborné kvalifikace a vztahuje se na uchazeče, kteří plánují vykonávat restaurování v České republice trvale. Ministerstvo kultury disponuje oprávněním uložit v rozhodnutí o uznání odborné kvalifikace uchazeči jedno ze dvou kompenzačních opatření – rozdílovou zkoušku nebo adaptační období. Samotný výběr je ponechán na uchazeči. Rozhodnutí obsahuje odůvodnění, proč

---

⁶³ § 14b odst. 1, odst. 4 zákona o státní památkové péči.

§ 28 odst. 1, odst. 2 písm. e) zákona o uznávání odborné kvalifikace.

VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 116, 117, 200.

⁶⁴ Položka 22, písm. d) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích: „*Přijetí žádosti o udělení povolení k restaurování kulturní památky nebo její části, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými díly („povolení k restaurování“).*“

Položka 22, písm. a) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích: „*Přijetí žádosti o uznání odborné kvalifikace.*“ Každá položka je v hodnotě 2 000 Kč, dohromady 4 000 Kč.

⁶⁵ § 20 odst. 1, § 22 odst. 2 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSON, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 201.

⁶⁶ VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. s. 201–202.

§ 24 odst. 1–4 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

bylo kompenzační opatření uloženo a zároveň podmínky, které je třeba splnit pro úspěšné vykonání adaptačního období nebo rozdílové zkoušky.⁶⁷

V rozdílové zkoušce je hlavním cílem ověřit odborné znalosti, dovednosti a schopnosti uchazeče, aby mohl vykonávat restaurování na území České republiky. Ministerstvo kultury se obrací na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby do 1 měsíce určilo, na jaké škole se bude rozdílová zkouška konat. Obsah a rozsah zkoušky stanovuje ministerstvo kultury na základě přílohy č. 3 zákona o státní památkové péči (Teoretické a praktické oblasti, které tvoří obsah vzdělávání a přípravy vyžadované v České republice pro výkon činnosti restaurování). Oblastí je celkem 22 (např. estetika a etika restaurování, muzejnictví, restaurování a konzervace sbírkových předmětů a předmětů kulturní hodnoty, současné techniky a technologie restaurování, restaurátorské a konzervační materiály). Vybraná škola volí formu a podrobnější obsah zkoušky.⁶⁸

Zkouška se skládá z ústní a písemné části, obvykle v českém jazyce, a musí být složena do 6 měsíců od vydání rozhodnutí o uložení kompenzačního opatření. Náklady, které vznikají v souvislosti s konáním zkoušky nese uchazeč (maximální částka je 6 500 Kč). Vyhodnocení zkoušky spadá do působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. To vydá rozhodnutí o splnění, případně nesplnění srovnávací zkoušky. Pokud uchazeč srovnávací zkoušku úspěšně složí a je bezúhonný, je mu uděleno povolení k restaurování. Jestliže uchazeč nedoloží splnění rozdílové zkoušky do 1 roku od uplynutí lhůty určené k vykonání zkoušky, dojde k zastavení řízení⁶⁹ o povolení k restaurování.⁷⁰

V případě adaptačního období vykonává uchazeč restaurování pod dohledem fyzické osoby, která je odborně způsobilá pro danou kvalifikaci. Může jí být i pedagog s povolením k restaurování. Konkrétní osobu si uchazeč zvolí sám. Nemusí se jednat

---

⁶⁷ § 24 odst. 2 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

§ 14c odst. 1 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 212–214.

⁶⁸ § 14c odst. 2 zákona o státní památkové péči.

§ 14 odst. 1, odst. 2 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 214–215.

Příloha č. 3 zákona o státní památkové péči.

⁶⁹ Řízení bude zastaveno i v případě, kdy uchazeč nedoloží absolvování adaptačního období. Lhůta pro doložení je stejná jako u rozdílové zkoušky.

⁷⁰ § 14 odst. 5, odst. 6 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 215–216.

jen o praxi, adaptační období se může skládat i z teoretické části – vzdělávání či příprava pro doplnění kvalifikace. Obsah této části stanoví ministerstvo kultury podle vyhlášky č. 3 zákona o státní památkové péči. Ministerstvo kultury určí dobu, po jakou bude adaptační období probíhat, maximální délka činí 3 roky.⁷¹

Adaptační období se může vykonat ve státním muzeu nebo galerii, Národním památkovém ústavu nebo Národní knihovně. Po skončení adaptačního období rozhodne ministerstvo kultury na základě vyjádření osoby provádějící dohled nad uchazečem. V polovině adaptačního období se může uchazeč obrátit na ministerstvo kultury s žádostí o zhodnocení jeho znalostí (pokud bude mít ministerstvo kultury za to, že požadavky nesplnil, může uchazeč opětovně žádat po 6 měsících). Pokud se osvědčil a disponuje požadovanými znalostmi, vydá ministerstvo kultury rozhodnutí o splnění kompenzačního opatření. Povolení k restaurování uchazeč získá, pokud doložil doklady o své bezúhonnosti.⁷²

4.3. Osoby oprávněné k restaurování

Fyzickou osobu z jiného členského státu, která chce na území České republiky vykonávat restaurování jen příležitostně, označuje zákon o státní památkové péči jako osobu oprávněnou k restaurování. Zákon o uznávání odborné kvalifikace používá termín uchazeč, ale jedná se stále o stejnou osobu – tedy osobu oprávněnou k restaurování, tzn. stejná osoba, ale rozličná zákonná terminologie. Tato osoba nemusí žádat o uznání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti pro restaurování kulturních památek, nevztahuje se na ni § 14a odst. 1 zákona o státní památkové péči, ale má povinnost oznámit záměr restaurování jako poskytování služeb v rámci svobody poskytování služeb⁷³ s požadovanými náležitostmi ministerstvu kultury.⁷⁴

Náležitosti oznámení jsou následující: jméno a příjmení restaurátora, název činnosti, kterou bude vykonávat a zda je tato činnost ve státě původu upravena,

⁷¹ § 13 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

⁷² § 14c odst. 3 zákona o státní památkové péči.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 215–216.

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ Hlavními předpisy v oblasti svobody poskytování služeb jsou Smlouva o fungování Evropské unie (článek 56 a následující) a zákon č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb. Při definici lze vycházet z Praktika práva Evropské unie – jedná se o samostatnou výdělečnou činnost, která je vykonávána zpravidla za úplatu, poskytuje se nehmotné plnění. Jedná se o samostatnou svobodu jednotného vnitřního trhu. STEHLÍK, Václav a kol. *Praktikum práva Evropské unie. Vnitřní trh*. Praha: Leges, 2011. s.185–186.

⁷⁵ § 14b odst. 2 zákona o státní památkové péči.

informace o odborné kvalifikaci a zaměstnavateli (pokud je jím vyslán do České republiky v rámci poskytování služeb, konkrétně jméno, příjmení, datum narození, členský stát, adresa místa podnikání u fyzické osoby nebo název, sídlo a členský stát u právnických osob), adresa pro doručování, odhadovaná doba restaurování v České republice, restaurátorská specializace. Další podmínkou může být povinnost pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu regulované činnosti.⁷⁵

Dále musí osoba oprávněná k restaurování předložit doklady podle § 36a odst. 5 zákona o uznávání odborné kvalifikace, a to buď v originále, nebo ověřenou kopii⁷⁶ přeloženou do češtiny. Jedná se o průkaz totožnosti k prokázání státní příslušnosti, doklad o odborné kvalifikaci, doklad potvrzující, že má osoba v členském státě bydliště nebo sídlo, že je oprávněna vykonávat danou činnost (není pozastavena ani odejmuta), a případně potvrzení o pojištění.⁷⁷

Pokud chce osoba vykonávat restaurátorskou činnost, kterou členský stát původu neupravuje, musí předložit dokumenty potvrzující, že minimálně po 1 rok v jednom nebo i více členských státech za posledních 10 let tuto činnost vykonávala. Druhou možností je doložit potvrzení o probíhajícím vzdělávání v oboru s diplomem, osvědčením nebo podobným dokladem, který vydala příslušná instituce v členském státě nebo v jiném státě. Z tohoto dokladu musí vyplývat stupeň dosažené kvalifikace.⁷⁸

Na případné nedostatky v oznámení i v přikládaných dokumentech ministerstvo kultury žadatele upozorní a pomůže mu je odstranit nebo vyzve k opravě. Do té doby není dovoleno vykonávat restaurátorskou činnost. Jestliže je podání v pořádku a bez nedostatků, ministerstvo kultury zapíše osobu do evidence osob oprávněných k restaurování. V evidenci nalezneme jméno a příjmení oprávněné osoby, adresu pro doručování, vymezení specializace restaurátorství, platnost oprávnění k restaurování v České republice a dobu strávenou restaurováním v České republice a případné zákazy činnosti restaurování (poškození kulturní památky při restaurování hrubým způsobem nebo méně závažným ale opakovaně). Na osobu oprávněnou k

---

⁷⁵ § 14b odst. 2, odst. 3 zákona o státní památkové péči.

⁷⁶ § 36a odst. 1, odst. 3, odst. 4 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 201.

⁷⁷ Vysvětlení pojmu ověřená kopie – viz poznámka pod čarou č. 55.

⁷⁸ § 36a odst. 5 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 210.

⁷⁹ § 3 odst. 1 písm. b) bod 2., § 36a odst. 2 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

restaurování se vztahuje povinnost oznámit ministerstvu kultury změny uvedených údajů, jakmile se o nich dozví, a protože v zákoně o státní památkové péči chybí ustanovení ukládající tuto povinnost, mezeru pokryl § 36a odst. 8 zákona o uznávání odborné kvalifikace. Ministerstvo kultury vede i evidenci změn údajů (každé oznámení má svoje vlastní číslo, datum oznámení, datum doručení kompletního oznámení ministerstvu kultury a platnost).⁷⁹

Jelikož se jedná o dočasné restaurování kulturních památek, v případě potřeby je nutné oznámení po 12 měsících od jeho podání učinit znovu. Tentokrát nemusí předkládat zákonem požadované doklady. Výjimka se vztahuje pouze na ty doklady, ve kterých došlo ke změně údajů.⁸⁰

Ministerstvo kultury je oprávněno ověřit kvalifikaci osoby oprávněné k restaurování předtím, než zahájí samotné restaurování. Týká se to především činností, při kterých by mohlo dojít k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob. Tomu nepodléhají restaurátoři, kterým byla uznaná nebo ověřená odborná kvalifikace v České republice (uchazeči oprávnění k restaurování v České republice trvale). Neznamená to, že je ověření nutné pokaždé, to zcela závisí na úvaze ministerstva kultury. Pokud ministerstvo nebude chtít ověření provést, musí o tom osobu informovat bez zbytečného odkladu. V opačném případě jí zašle rozhodnutí o ověření kvalifikace do 30 dnů od okamžiku, kdy obdrželo úplné oznámení o záměru restaurovat v České republice a obdrželo potřebné dokumenty.⁸¹

Ministerstvo kultury může rozhodnout dvěma způsoby. Neshledá žádné nedostatky ani závažné rozdíly mezi kvalifikací, kterou osoba oprávněná k restaurování získala v zahraničí, a kvalifikací požadovanou v České republice pro výkon restaurování, a proto může začít s restaurátorskou činností. V druhém případě usoudí, že tato osoba nedosahuje na požadovanou kvalifikaci a ani odborné znalosti a schopnosti tuto mezeru nezaplní, a pokud by začala vykonávat činnost

---

⁷⁹ § 14b odst. 4 zákona o státní památkové péči.

§ 36a odst. 8 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 212.

Pokud by osoba oprávněná k restaurování vykonávala restaurování bez oznámení ministerstva kultury, dopustila by se přestupku podle § 39 odst. 1 písm. h) zákona o státní památkové péči.

⁸⁰ § 36a odst. 8 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 211.

⁸¹ § 36b odst. 1 – odst. 3 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. s. 209.

restaurování, mohlo by dojít k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti. Na základě těchto zjištění rozhodne ministerstvo kultury tak, že osoba oprávněná k restaurování buď není oprávněna restaurování vykonávat, nebo může podstoupit srovnávací zkoušku, a to do 20 dní od doručení rozhodnutí o ověření odborné kvalifikace. Výsledky se dozví do 5 pracovních dní. Náklady si nese osoba sama.⁸²

Osoba oprávněná k restaurování smí vykonávat činnost restaurování od okamžiku, kdy jí je oznámeno, že neproběhne ověřování kvalifikace, pokud proběhlo, pak od vydání rozhodnutí o splnění požadované kvalifikace nebo o úspěšném vykonání srovnávací zkoušky. Třetím mezníkem, od kterého smí vykonávat restaurátorskou činnost, je situace, kdy ministerstvu kultury marně uplyne lhůta pro vydání rozhodnutí (30 dní pro rozhodnutí o ověření kvalifikace a 5 dní pro rozhodnutí o výsledku rozdílové zkoušky).⁸³

4.4. Osoby studující

Poslední skupinou osob, které mohou restaurovat kulturní památky v České republice, jsou studenti. Slovy zákona se jedná o „*fyzické osoby, které vykonávají restaurátorskou činnost jako součást svého řádného studia v oboru restaurování na vysoké škole nebo na vyšší odborné škole zařazené v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení pod dohledem pedagoga, který je držitelem povolení k restaurování.*“ Na studenty dopadá jedna výjimka, a to ta, že nemusí disponovat povolením k restaurování od ministerstva kultury.⁸⁴

Závěr

Čtvrtá kapitola představila osoby, které mohou vykonávat restaurátorskou činnost na území České republiky, rozčlenila je do několika základních skupin a u každé skupiny shrnula podmínky a dokumenty, které jsou nutné k výkonu restaurování. Jednotlivé osoby se odlišují podmínkami, které musí splnit, aby mohly restaurování v České republice vykonávat.

Fyzické osoby, které získaly povolení k restaurování od ministerstva kultury musí být bezúhonné, plně svéprávné a konečně disponovat výše zmíněným povolením. Ministerstvo kultury disponuje oprávněním toto povolení zrušit, pokud restaurátor

---

⁸² § 36b odst. 4, odst. 5 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

⁸³ § 36b odst. 6, odst. 7 zákona o uznávání odborné kvalifikace.

⁸⁴ § 14a odst. 12 zákona o státní památkové péči.

přestane splňovat byť i jednu z podmínek, nebo pozastavit výkon činnosti restaurátora v případě trestního stíhání nebo řízení o omezení svéprávnosti.

Na restaurátory, kteří vystudovali obor restaurování v jiném členském státě a v České republice chtějí pracovat na stálo, se vztahují shodné podmínky. Jsou označeni jako uchazeči. Uchazečům je možné uložit kompenzační opatření, kam spadá rozdílová zkouška a adaptační období. Tato opatření se ukládají v případě, kdy chce ministerstvo kultury ověřit uchazečovy znalosti nebo jeho práci.

Osoby oprávněné k restaurování se od uchazečů liší především tím, že v České republice chtějí vykonávat restaurování pouze příležitostně. S tím jsou spojeny i odlišné podmínky. Tyto osoby mají oznamovací povinnost, to znamená, že svůj záměr musí oznámit ministerstvu kultury a také doložit zákonem vyžadované dokumenty. Nezískávají povolení od ministerstva kultury. Neukládají se jim kompenzační opatření, ale je možné ověřit jejich odbornou kvalifikaci. Právní úprava pro tuto skupinu je obsažena i v zákoně o uznávání odborné kvalifikace, kde jsou tyto osoby označovány jako uchazeči, ale pojmově se jedná o osoby oprávněné k restaurování. Bohužel kvůli nesjednocené terminologii je pak orientace v zákoně o uznávání odborné kvalifikace a v zákoně o státní památkové péči složitější, a mělo by dojít k jejímu upřesnění a sjednocení.

Poslední skupina je tvořena studenty. K tomu, aby studenti byli schopni vykonávat restaurování, potřebují získat zkušenosti pomocí praxe, proto mohou restaurovat bez povolení ministerstva kultury pod dohledem odborníků.

5. Kritika zákona o státní památkové péči

Zákon o státní památkové péči byl přijat v roce 1987 a od té doby nedošlo k vytvoření a schválení právní úpravy, která by tento zákon nahradila a odstranila by problémy, se kterými se v praxi potýkají nejen orgány památkové péče, ale i samotní vlastníci kulturních památek.

5.1. Dvojkolejnost

Za nejproblematictější prvek můžeme označit tzv. dvojkolejnost. Jedná se o stav, kdy se na fungování a organizaci památkové péče, samozřejmě včetně restaurování, podílí orgány státní památkové péče (obecní úřady obce s rozšířenou působností a krajské úřady) a odborný orgán (Národní památkový ústav). Restaurování je obor, při jehož výkonu, ať už přímo při restaurování kulturních památek nebo při administrativě s tím spojené, je zapotřebí mít dostatečné znalosti. Hlavním problémem je v tomto případě vztah a vzájemná kooperace mezi obecními úřady obcí s rozšířenou působností nebo krajskými úřady a Národním památkovým ústavem. Přesněji řečeno se jedná o to, že nutným podkladem pro vydání závazného stanoviska je písemné vyjádření Národního památkového ústavu (dále jen „NPÚ“). Toto písemné vyjádření je zpracováváno zaměstnanci NPÚ (tzv. „památkáři“), kteří jsou schopni posoudit, zda je restaurování konkrétní kulturní památky možné, protože disponují potřebným vzděláním a v oboru se pohybují. Poté, co obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad obdrží písemné vyjádření NPÚ, se s ním musí vypořádat, ale to neznamena, že s ním musí souhlasit.⁸⁵ A právě tento aspekt je největším rizikem v praxi. Úředníci nedisponují takovou mírou odbornosti v oblasti restaurování jako NPÚ, přesto často dochází k situacím, kdy není obsah písemného vyjádření NPÚ respektován a závazné stanovisko se zcela odchýlí od tohoto vyjádření. Po formální stránce je sice postup v pořádku (písemné vyjádření NPÚ bylo vydáno, v závazném stanovisku bylo dostatečně rozebráno), ale výsledek tohoto počínání se nejvíce projeví v praxi na samotných kulturních památkách, které, ač jsou po

---

⁸⁵ V případě nesouhlasu s písemným vyjádřením Národního památkového ústavu musí obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad poskytnout dostatečné odvodnění, proč nesouhlasí. „*Situace, kdy správní orgán nepřihlédne bez řádného odůvodnění k názoru odborného orgánu, ať již státní památkové péče, nebo kteréhokoli jiného, popírá smysl existence těchto odborných institucí.*“ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Pražský magistrát zásadně chyboval při schválení demolice budov nároží Václavského náměstí a Opletalovy ulice v Praze* [online]. ochrance.cz, 30. července 2013 [cit. 9. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.ochrance.cz/aktualne/prazsky-magistrat-zasadne-chyboval-pri-schvaleni-demolice-budov-naroziv-vaclavskeho-namesti>.

restaurátorském zásahu, tak nejsou v dobrém stavu. Dalším negativním dopadem této dvojkolejnosti je samozřejmě časový aspekt. Lhůty se mnohokrát kvůli vytížení NPÚ prodlužují, vlastník kulturní památky tak čeká dlouhou dobu na vydání závazného stanoviska.⁸⁶

Mezi velké mínus dvojkolejnosti patří i nepřehlednost pro vlastníka památky – na koho se obrátit, od koho co požadovat? A s tím spojená „práce navíc“ ze strany NPÚ, který vypracuje písemné vyjádření, jehož obsah nemusí být brát v potaz a lze se od něj odchýlit. Tím dochází i k určitému stavu nepředvídatelnosti rozhodování obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů. Určitým žadatelům je restaurování povoleno, jiným ne, případy se řeší velmi individuálně a odborný názor nemá velkou váhu.⁸⁷

Problém dvojkolejnosti se projevila například ve sporu týkajícího se moderní přístavby k historické budově Na Rybníčku v Opavě. NPÚ vydal zamítavé písemné vyjádření (tzn., že nesouhlasí s tím, aby tato přístavba proběhla), naopak úředníci městského úřadu vydali závazné stanovisko, ve kterém tuto přestavbu povolili, přesto, že odborný pohled poskytnutý NPÚ byl zcela opačný. Z toho vyplývá, že závěrečné slovo mají obecní, krajské úřady nebo magistráty, které bohužel málokdy respektují názory odborníků. Vyjádření bývalého náměstka primátora Opavy podle mě vystihuje vztahy těchto dvou institucí (v souvislosti s vydáváním závazných stanovisek a písemných vyjádření jako podkladů).⁸⁸ Nerespektování písemných

---

⁸⁶ VOZÁBALOVÁ, Jana. *Praktický výkon památkové péče na území Jihočeského kraje* [online]. mvcr.cz, [cit. 9. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=50464&doctype=ART>.

BIEGEL, Richard. *Nový památkový zákon* [online]. stary-web.zastarouprahu.cz, 1. února 2002 [cit. 10. ledna 2022]. Dostupné na <http://stary-web.zastarouprahu.cz/ruzne/zakon.htm>.

VARVAŘOVSKÝ, Pavel, SEITLOVÁ, Jitka a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv č. 8. Památková péče*. Praha: Kancelář veřejného ochránce práv ve spolupráci se společností Wolters Kluwer ČR, 2012. s. 35. Dostupné na https://www.ochrance.cz/vystupy/edice-stanoviska/Pamatkova_pece.pdf.

PIRÁTSKÁ STANA. *Piráti navrhnou novelu zákona o památkové péči: Zjednoduší jednání s památkáři ilepší ochranu kulturního dědictví* [online]. pirati.cz, 15. září 2020 [cit. 12. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.pirati.cz/tiskove-zpravy/zakon-o-pamatkove-peci.html>.

⁸⁷ STRNAD, Zdeněk. *Poslanec Lukáš Černohorský: Praha plní definici dopravního terorismu* [online]. flowee.cz, 22. ledna 2020 [cit. 12. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.flowee.cz/floweecity/praha/7600-poslanec-lukas-cernohorsky-praha-plni-definici-dopravniho-terorismu>.

⁸⁸ „Pracovníci Národního památkového ústavu si neuvědomují svoji funkci a to, k čemu ten stát je zřídil. Oni jsou dozorem státní správy, aby hlídali zákonnost v ochraně památek. Nejsou to projektanti, od toho máme autorizované architekty, a ne kunsthistoriky a zaměstnance Národního památkového ústavu.“

25. května. 2007 [cit. 14. ledna 2022]. Dostupné <https://radiozurnal.rozhlas.cz/spor-mezi-pamatkari-v-opave-6292982>.

vyjádření NPÚ souvisí samozřejmě i s určitým tlakem stavebních a developerských firem a protěžování zájmů na stavbách. Pak následuje už několikrát zmiňované vydání závazného stanoviska nedbajícího odborného názoru.⁸⁹

Logickým řešením by mělo být odstranění dvojkolejnosti a určení orgánu, který by v těchto věcech mohl rozhodovat. Případně učinit z písemného vyjádření závazný podklad. V návrhu zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „návrh zákona o ochraně památkového fondu“), který měl nahradit zákon o státní památkové péči, zůstala dvojkolejnost zachována, absolutně se na ni nereagovalo, a dokonce omezoval případy, ve kterých měl NPÚ vydávat písemné vyjádření jako podklad pro závazné stanovisko. § 51 odst. 2 návrhu zákona určoval čtyři situace, ve kterých bylo zapotřebí písemné vyjádření NPÚ – pokud byly předmětem žádosti práce na národní kulturní památce, restaurování kulturní památky, památka s mezinárodním statusem a konečně v případě výslovné žádosti o vydání vyjádření. Žádná změna se tedy nekonala. Návrh tohoto zákona byl 12. července 2017 Poslaneckou sněmovnou zamítnut ve třetím čtení.⁹⁰

Dalším návrhem, který měl nahradit zastaralý zákon o státní památkové péči, byl návrh zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Bylo odstraněno omezení případů, ve kterých měl NPÚ vydávat písemná vyjádření (tedy § 51 odst. 2 předchozího návrhu), takže lze říci, že tento návrh zákona se v problematice dvojkolejnosti nikam neposunul, právní úprava zůstala stejná a dvojkolejnost

---

⁸⁹ „Zcela určitě se jeví dvojkolejnost rozhodování, že naše stanovisko může být jiné, než je fakt závazné stanovisko daného úřadu památkové péče městského úřadu nebo magistrátu.“

ČESKÝ ROZHLAS RADIOŽURNÁL. *Spor mezi památkáři v Ostravě* [online]. radiozurnal.rozhlas.cz, 25. května. 2007 [cit. 14. ledna 2022]. Dostupné <https://radiozurnal.rozhlas.cz/spor-mezi-pamatkari-v-opave-6292982>.

BEČKOVÁ, Kateřina. *Třicet let v důvěrné blízkosti památkové péče* [online]. architect-plus.cz, [cit. 15. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.architect-plus.cz/katerina-beckova-tricet-let-v-duverne-blizkosti-pamatkove-pece/>.

⁹⁰ MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Příprava nového památkového zákona* [online]. mkcr.cz, [cit. 5. února 2022]. Dostupné z <<https://www.mkcr.cz/priprava-noveho-pamatkoveho-zakona-255.html>>.

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Dlouhodobé problémy v památkové péči ohrožují kulturní bohatství České republiky* [online]. ochrance.cz, 1. února 2012 [cit. 15. února 2022]. Dostupné na <<https://www.ochrance.cz/aktualne/dlouhodobeproblemy-v-pamatkove-peci-ohrozujikulturnibohatstvi-ceske-republiky/>>.

ČT24. *Památkový zákon padl. Herman mluví o vítězství lobbismu a politikárení* [online]. ct24.ceskatelevize.cz, 12. července 2017 [cit. 20. února 2022]. Dostupné na <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2179279-pamatkovy-zakon-padl-herman-mluvi-o-vitezstvi-lobbismu-a-politikareni>.

neodstraňovala. Návrh zákona byl poslán do vnějšího připomínkového řízení v červenci roku 2019, bohužel nedošlo k jeho schválení.⁹¹

5.2. Restaurátorská komora v České republice?

V této podkapitole se zaměřím na problematiku profesní samosprávy restaurování, která v České republice není právně upravena, a tedy nefunguje. Lékaři, stomatologové, advokáti, notáři nebo architekti, pro všechny existuje komora sdružující osoby vykonávající daná povolání. Naproti tomu restaurátoři nejsou soustředěni v žádné komoře, přesto, že se jedná o výkon svobodného povolání.

První iniciativa vedoucí k založení komory restaurátorů pocházela od Asociace restaurátorů.⁹² Tato Asociace se snažila o vznik zákonného základu pro profesní komoru (zákon o restaurátorské komoře). Návrh zákona zakládajícího restaurátorskou komoru byl skutečně vypracován, měl formu zásad restaurování, a byl předložen České národní radě v roce 1992. Poté bylo z těchto zásad zpracováno paragrafované znění, které už bohužel legislativním procesem neprošlo. Jednalo se o Návrh zásad zákona České národní rady o zřízení restaurátorské komory výtvarných umění a výkonu restaurátorské činnosti jejích členů. V tomto návrhu se nacházelo celkem 10 zásad: účel zákona, naplnění účelu zákona, základní pojmy, právo vlastníka na restaurování památky, podmínky členství v komoře, vyškrtnutí ze seznamu členů Komory a pozastavení výkonu restaurátorské činnosti, způsob výkonu restaurátorské činnosti a ochrana výtvarných uměleckých děl nepodléhajících zvláštnímu právnímu režimu, zápis do seznamu autorizovaných restaurátorů, disciplinární odpovědnost člena komory, orgány komory. U každé zásady se nacházelo odůvodnění a na konci návrhu důvodová zpráva.⁹³

Návrh zásad zákona České národní rady o zřízení restaurátorské komory výtvarných umění a výkonu restaurátorské činnosti jejích členů (dále jen „návrh zásad zákona o zřízení restaurátorské komory“) se stal inspirací pro slovenskou právní úpravu, která komoru restaurátorů upravuje, a to v zákoně č. 200/1994 Z. z. o

---

⁹¹ Tamtéž.

⁹² Asociace restaurátorů vznikla v roce 1990. Asociace bohužel nemá žádné oficiální stránky, ze kterých by bylo možné získat více informací. Po výše zmíněných aktivitách už delší dobu žádnou činnost nevyvíjela a v roce 2020 byla Asociace restaurátorů Rozhodnutím Městského soudu v Praze ze dne 29.9.2020 čj. 87 Cm 177/2020 zrušena a nařízena její likvidace.

⁹³ Návrh zásad zákona České národní rady o zřízení restaurátorské komory výtvarných umění a výkonu restaurátorské činnosti jejích členů z roku 1992. Dostupné na https://www.psp.cz/eknih/1990cnr/tisky/t0548_00.htm
Paragrafované znění návrhu zákona o restaurátorské komoře. Dostupné na <https://docplayer.cz/15791382-Navrh-zakona-o-restauratorske-komore-vytvarnych-umeni.html>.

Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov (ďalej jen „zákon o Komoře restaurátorů“).

Do roku 2013 žádné podobné iniciativy nebyly zaznamenány, až v roce 2014 byl představen návrh stanov komory restaurátorů. Částečně tyto stanovy vycházely z návrhu zásad zákona o zřízení restaurátorské komory z roku 1991. Obsahovaly celkem 10 článků, ve kterých byly zmíněny body týkající se účelu vzniku komory, členství v komoře a s tím spojené příspěvky, práv a povinností restaurátorů. Odkazovalo se zde i na odpovědnost komory restaurátorů za jejich členy, dohled při výkonu restaurování nebo poskytování konzultací.

Snaha o vznik komory restaurátorů se bohužel neprojevila u zákonodárce, který se založením profesní komory nepočítal ani v pozdějších návrzích zákonů, které měly nahradit zákon o státní památkové péči. Konkrétně se jednalo o výše zmíněný návrh zákona o ochraně památkového fondu z roku 2017 a návrh zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Ani jeden z těchto návrhů nebyl schválen.⁹⁴

Vždy, když se řeší aktuální téma, které se osobně dotýká skupiny lidí, dojde k jejich rozdělení na dva tábory. Ani u vzniku komory restaurátorů tomu není jinak. Jedni restaurátoři jsou pro vznik komory, protože nejsou spokojeni se současnou právní úpravou a fungováním administrativy v oblasti restaurování. Druzí se bojí, že vznikne profesní komora, která nebude dobře fungovat a bude preferovat hájení pouze svých vlastních zájmů.⁹⁵

Měla jsem možnost obrátit se s dotazem, zda restaurátorskou komoru založit nebo nezaložit, na několik restaurátorů, kteří se v této oblasti pohybují každý den a jsou schopni na tuto otázku kvalitně odpovědět a zdůvodnit svou volbu. Ze všech odpovědí můžeme vyvodit závěr, že většina restaurátorů je pro založení komory restaurátorů.

---

⁹⁴ PAVALA, Martin. *Legislativní iniciativy asociace restaurátorů* [online]. technologiaartis.org, [cit. 10. prosince 2021]. Dostupné na <<https://technologiaartis.avu.cz/3vse-studie-legisl.html>>.

ČT24. *Památkový zákon by podle restaurátorů potřeboval ještě zrestaurovat* [online]. ct24.ceskatelevize.cz, 20. července 2016 [cit. 3. prosince 2021]. Dostupné na <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1851140-pamatkovy-zakon-podle-restauratoru-potreboval-jeste-zrestaurovat>.

⁹⁵ ČTK. *Restaurátoři chtějí profesní komoru, měla by chránit je i památky* [online]. denik.cz, 9. února 2015 [cit. 3. prosince 2021]. Dostupné na https://www.denik.cz/z_domova/restauratori-chteji-profesni-komoru-mela-by-chranit-je-i-pamatky-20150209.html.

V textu odkazuji na slovenskou právní úpravu, kde Komora restaurátorů funguje od roku 1994. Obecně na úvod lze říct, že v případě restaurátorské komory se jedná o stavovskou organizaci vykonávající samosprávu. Komora jako taková je právnickou osobou stejně jako profesní komory v České republice. Shodné je také tzv. povinné členství v profesní komoře, to znamená, že pro výkon povolání je nutné, aby se osoba stala členem příslušné profesní komory (tedy restaurátor, který chce vykonávat své povolání na Slovensku, se musí stát členem slovenské Komory restaurátorů).⁹⁶

Inspirační zdroj pro určité vymezení pravomocí, kterými by mohla česká komora restaurátorů disponovat, by mohl být § 2 zákona o Komoře restaurátorů. Mezi hlavní úkoly spadající do působnosti Komory restaurátorů patří posuzování o způsobilosti k výkonu restaurování, vedení seznamu restaurátorů⁹⁷, dohled nad výkonem povolání,⁹⁸ tedy zda je dostatečně odborné, profesionální a kvalitní, nebo spolupráce s vysokými školami na Slovensku za účelem poskytování vzdělání v tomto oboru. Tento trend spolupráce mezi institucemi poskytujícími vzdělání v oblasti restaurování a komorou restaurátorů by v České republice byl více než vhodný, vzhledem k několikrát zmíněné ne příliš dobré kvalitě poskytování vzdělávání.⁹⁹ Těmto pravomocem se věnuji v následujícím textu.

Nejvíce zastoupeným důvodem pro vznik profesní komory je zájem na ochraně památek. Restaurování, které je památkám poskytováno, mnohdy není kvalitně odvedené a tento nedostatek je restaurátory často zmiňovaný. Hlavním důvodem je především špatná funkční organizace. Úředníci, kteří vydávají závazná stanoviska, mnohdy nemají dostatečné znalosti v oboru, a to se odráží i na celkové vzájemné komunikaci a následně i na výsledcích restaurátorské práce. Komora restaurátorů by mohla být orgánem, který by zajišťoval zlepšení komunikaci mezi

---

⁹⁶ § 1 zákona o Komoře restaurátorů.

SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. s. 336.

⁹⁷ V České republice vede seznam restaurátorů ministerstvo kultury, stejně tak rozhoduje o tom, zda udělí osobě povolení k restaurování – tedy zabývá se posuzováním, zda je restaurátor způsobilý k výkonu svého povolání.

⁹⁸ Nad restaurováním v České republice vykonává dohled obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad podle toho, zda se restauruje kulturní památka nebo národní kulturní památka. Tento dohled zahrnuje spíše kontrolu dodržování podmínek stanovených v závazném stanovisku. O odborný dohled se stará Národní památkový ústav. Tento dohled je z důvodu přetíženosti ústavu nedostatečný a následkem jsou neuspokojivé výsledky restaurování.

⁹⁹ KOMORA REŠTAURÁTOROV. *O nás* [online]. restauro.sk, [cit. 18. února 2022]. Dostupné na <https://www.restauro.sk/o-nas>
§ 2 odst. 1 zákona o komoře restaurátorů.

„odborníky a úředníky“, a předcházet tak nešťastným výsledkům restaurování. Tento problém souvisí i s výše zmíněnou dvojkolejností.

Další z často zmiňovaných argumentů pro založení komory restaurátorů je poskytování ochrany restaurátorům a jejich zájmům, a to především v případně soudních sporů. Komora by mohla své členy zastupovat v soudních sporech proti nespokojeným vlastníkům kulturních památek.¹⁰⁰ Také otázka odpovědnosti restaurátorů není nikde řešena, proto by mohla být pokryta založením komory restaurátorů. Konkrétně narážím na odpovědnost restaurátora za porušení předpisů komory nebo špatně odvedenou práci. S tím je spojena otázka povinného členství, které restaurátoři také zmiňovali.

Aby mohla komora restaurátorů hájit své členy, muselo by být členství v této komoře povinné. Slovenská právní úprava vymezuje podmínky, které musí osoba žádající o členství v Komoře splnit, a mohly by posloužit jako inspirace pro českou právní úpravu. Podle § 5 zákona o Komoře restaurátorů restaurátor musí podat písemnou žádost. Dále musí mít státní občanství členského státu (tzn., že restaurátor má státní občanství některého ze států Evropské unie), není zde výslovně napsáno slovenské občanství, takže členem Komory restaurátorů se může stát i občan jiného členského státu, např. Čech může být členem Komory restaurátorů na Slovensku.¹⁰¹ Osoba podávající žádost o členství musí být bezúhonná¹⁰², plně způsobilá¹⁰³, musí mít vzdělání požadované zákonem o Komoře restaurátorů¹⁰⁴ a nejméně tříletou praxi¹⁰⁵ a složit specializovanou zkoušku. K této zkoušce je připuštěn každý, kdo splní podmínky § 5 odst. 2 zákona o Komoře restaurátorů. Dalším předpokladem,

---

¹⁰⁰ Na druhou stranu by komora samozřejmě mohla řešit i případné stížnosti vlastníků památek směřující proti restaurátorům. Zákon o státní památkové péči stížnosti proti restaurátorům neupravuje.

¹⁰¹ § 5 odst. 1, odst. 2 zákona o Komoře restaurátorů.

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Reštaurátor* [online]. minv.sk, [cit. 18. února 2022]. Dostupné na <https://www.minv.sk/?restaurator-1>.

¹⁰² Stejně jako zákon o státní památkové péči obsahuje vymezení, co se rozumí bezúhonností (viz podkapitola 4.1.), tento pojem nalezneme i v § 5 odst. 5 zákona o Komoře restaurátorů. Osoba je bezúhonnou, pokud nebyla odsouzena za úmyslný trestný čin nebo jiný trestný čin, který spáchala ve spojitosti s výkonem restaurování nebo pokud byl její trest zahlazen.

¹⁰³ Svěprávnost (slovensky spôsobilosť na právne úkony) je upravena v zákoně č. 40/1964 Zb., občanském zákoníku a obsahově odpovídá české právní úpravě v občanském zákoníku.

¹⁰⁴ Podle § 5a odst. 1 zákona o Komoře restaurátorů se jedná o vysokoškolské vzdělání zakončené státní závěrečnou zkouškou na vysoké škole se sídlem v členském státě. Délka studia je stanovena na 5 let denního studia nebo 6 let celkového studia, a z těchto 6 let nejméně 4 roky ve formě denního studia. Vzdělání lze získat i ve třetím státě, pokud budou splněny podmínky z odst. 1 a zároveň bude mít restaurátor 3 roky odborné praxe. V případě, kdy restaurátor získal vzdělání ve třetím státě, ale nesplňuje podmínky odst. 1, pak musí splnit kompenzační opatření. Shodně jako v České republice sem spadá srovnávací zkouška a adaptační doba. § 5a odst. 1 – odst. 5 zákona o Komoře restaurátorů.

¹⁰⁵ Tyto podmínky jsou shodné s českou právní úpravou.

tentokrát negativním, je nevyškrtnutí restaurátora ze seznamu členů Komory v předcházejících 5 letech. A závěrečným krokem pro vnik členství je složení slibu do rukou předsedy komory.¹⁰⁶

S povinným členstvím by restaurátorům vznikly i povinnosti řídit se pravidly a stanovami, které by komora restaurátorů vydala.¹⁰⁷ Přehled práv a povinností nalezneme v ustanovení § 13 zákona o Komoře restaurátorů, a v případě vzniku komory restaurátorů v České republice by bylo možné se tímto ustanovením inspirovat. Spadá sem povinnost vázanosti restaurátora právními předpisy a předpisy komory, povinnost odmítnout restaurování, pokud se přičí povinností člena komory. Patří sem i právo restaurátora nevykonat restaurování, pokud vlastník památky neposkytuje součinnost, nezaplatí zálohu na restaurování nebo trvá na podmínkách, které jsou v rozporu s povinnostmi restaurátora. Pokud bylo vlastníkově opakovaně odmítnuto provedení restaurování, může se obrátit na komoru restaurátorů, která mu určí osobu restaurátora, který restaurování provede¹⁰⁸. Pokud by k takové situaci došlo, tak by musel být vybrán restaurátor s odpovídajícím profesním zaměřením. Dalším hlediskem pro výběr by mohlo být hledisko místní (vybral by se restaurátor z oblasti, ve které je umístěna kulturní památka, která má být předmětem restaurování).

Na rozdíl od českých restaurátorů mají slovenští restaurátoři povinnost uzavřít smlouvu o pojištění. Veškeré tyto práva a povinnosti by mohly být převzaty do zákona zakládajícího komoru restaurátorů. V české právní úpravě žádný takovýto

---

¹⁰⁶ § 5 odst. 2 zákona o Komoře restaurátorů.

Slib zní takto: „*Sľubujem na svoju občiansku česť a svoje svedomie, že pri výkone reštaurátorskej činnosti budem vždy zachovávať všetky všeobecne záväzné právne predpisy a budem vždy konať v súlade s Etickým kódexom reštaurátora s vedomím, že reštaurovanie je predovšetkým služba umeniu, ktorá musí vždy prevládať nad hmotnými pohnútkami a zárobkovými záujmami. Budem presadzovať záujmy ochrany kultúrneho dedičstva a riadne plniť povinnosti člena Komory reštaurátorov.*“

¹⁰⁷ Jak judikoval Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 40/06 ze dne 14. října 2008, povinné členství v profesních komorách není protiústavní. Nejedná se o členství v občanském sdružení, ale členství v souvislosti s výkonem odborných povolání, nad kterými je zapotřebí dohled. Nedochází k omezení práv volně se sdružovat nebo naopak nesdružovat.

„Členství v komoře není obdobou členství v občanských sdruženích, ale označuje příslušnost k právně regulované profesi.“ PRAŽANOVÁ, Markéta. *Povinné členství v profesních komorách není protiústavní. Je součástí funkčního systému vyspělých demokracií* [online]. archiweb.cz, ze dne 2. února. 2009 [cit. 20. února 2022]. Dostupné na <https://www.archiweb.cz/n/home/povinne-clenstvi-v-profesnich-komorach-neni-protiustavni>>.

KRASOVSKYJ, Dmytro. Česká advokátní komora a její znaky ve světle judikatury Ústavního soudu [online]. pravni prostor.cz, 13. listopadu 2020 [cit. 20. února 2022]. Dostupné na <https://www.pravni-prostor.cz/clanky/ostatni-pravo/ceska-advokatni-komora-jeji-znaky-ve-svetle-judikatury-ustavniho-soudu>>.

¹⁰⁸ Samotná komora uvedla, že od jejího vzniku v roce 1994 nebyl tento institut použit. Rozhodnutí Rady Úradu pro verejné obstarávanie č. 23170-9000/2015-KR/40 ze dne 15. února 2016.

výčet práv a povinností neexistuje. Práva a povinnosti vznikající mezi restaurátorem a vlastníkem památky jsou obsaženy pouze ve smlouvě, kterou mezi sebou uzavřeli (typicky smlouva o dílo).¹⁰⁹

Také byl restaurátorem zmíněn návrh na založení komise, která by případná pochybení restaurátorů a porušení jejich povinností projednala a rozhodla o nich. Jako inspirační zdroj by mohla posloužit slovenská právní úprava. Při porušení povinností restaurátora na Slovensku zasedá tříčlenný disciplinární senát (v čele je předseda senátu a další dva členové se volí z disciplinární komise), který vydává rozhodnutí, v němž může uložit restaurátorovi písemné napomenutí, pokutu nebo vyškrtnutí ze seznamu restaurátorů. Proti němu může restaurátor podat odvolání, o kterém rozhoduje představenstvo Komory. V případě uložení jednoho z opatření může restaurátor podat žalobu, o které se rozhoduje ve správním soudnictví. Jako klíčové opatření, které lze na Slovensku uložit, a které by se mohlo přenést i do české právní úpravy restaurátorské komory, lze jmenovat vyškrtnutí ze seznamu restaurátorů.¹¹⁰

Vyškrtnutí ze seznamu členů komory je upraveno v § 9 zákona o Komoře restaurátorů. K němu dojde nejen při jeho uložení jako disciplinárního opatření, ale i pokud restaurátor zemře nebo je prohlášen za mrtvého a v případě omezení nebo zbavení svéprávnosti. Dále jestliže se restaurátor dopustí úmyslného trestného činu, za který je odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Poslední možnost, jak může vyškrtnutí ze seznamu proběhnout, je závislá na vůli restaurátora, který může o vyškrtnutí sám požádat.¹¹¹ Zákon o státní památkové péči toliko obsahuje úpravu týkající se zrušení povolení k restaurování a pozastavení činnosti restaurování.¹¹²

Stejně jako v České republice, tak i na Slovensku se pozastavuje výkon práv spojených s povolením k restaurování. Na Slovensku spadá pozastavování činnosti do působnosti Komory restaurátorů. Jedná se o pozastavení práva vykonávat restaurování po dobu výkonu trestu odnětí svobody a v tomto případě se jedná o pozastavení obligatorní. Naopak fakultativní pozastavení je v rukou Komory, pokud byla proti restaurátorovi podána obžaloba pro úmyslný trestný čin (až do vynesení

---

¹⁰⁹ § 13 zákona o Komoře restaurátorů.

¹¹⁰ § 20, 21, 27 zákona o Komoře restaurátorů.

¹¹¹ § 9 zákona o Komoře restaurátorů.

¹¹² Změna by v této oblasti mohla nastat v případě vzniku povinného členství v komoře restaurátorů na základě úspěšného složení zkoušek. Potom by vyloučení (vyškrtnutí) bylo v rukou komory samotné a ministerstvo kultury by zde vůbec nezasahovalo. Více se povinnému členství věnuji níže.

rozsudku) nebo od zahájení řízení o omezení, případně zbavení svéprávnosti (až do vynesení rozsudku). Toto pozastavení trvá do okamžiku vyhlášení konečného rozhodnutí soudu.¹¹³

Také byla vícekrát zmíněna nejen ochrana, ale zároveň i určitá kontrola nad výkonem restaurátorské činnosti ve smyslu kvality a etiky práce. Ministerstvo kultury a Národní památkový ústav mají pravomoc ke kontrole, ale bohužel nemají kapacitu na provádění dostatečného dozoru (velké množství restaurování kulturních památek na jedné straně, naopak nedostatek zaměstnanců na straně druhé). Proto by případný vznik restaurátorské komory mohl vést k posílení kontrolních kapacit.¹¹⁴

Dalším důvodem vedoucím k založení profesní komory jsou výběrová řízení, ve kterých se dává přednost ceně před kvalitou, proto jsou často vybrané nevhodné firmy. Komora restaurátorů by se tak mohla aktivně zapojovat do výběrových řízení a poskytnout odborný pohled při výběru. K tomu, aby bylo restaurování provedeno kvalitně je zapotřebí provést průzkum a průzkumné práce, od kterých se odráží veškeré další práce. Stavební firmy nebo investoři tento krok často neprovádí, nebo ho provedou nedostatečně, a to se odrazí na výsledku. Tuto agendu by ve své působnosti mohl mít výše zmíněný kontrolní orgán (dohled nad tím, zda jsou průzkumné práce provedeny dostatečně). Dalo by se tak předejít neuspokojivým výsledkům restaurování.

Obecně v praxi dochází k tomu, že restaurování je prováděno studenty fakulty restaurování na základě smlouvy uzavřené mezi touto fakultou a objekty, kde se nacházejí kulturní památky. Studenti po třech letech studia pracují na poměrně rozsáhlém restaurování a je zřejmé, v čem tkví problém. Výsledek jejich práce nebývá tak uspokojivý, jak by měl být.

I zde by bylo možné čerpat ze slovenské právní úpravy, a to konkrétně § 2 odst. 2 písm. ch) zákona o Komoře restaurátorů. Komora je oprávněna vydávat stanoviska, která se vyjadřují k odborným problémům ve školství, ale i ve výzkumu v oblasti

---

¹¹³ § 10 zákona o Komoře restaurátorů.

V České republice se důvody pozastavení výkonu práv spojených s povolením k restaurování shodují s těmi slovenskými.

¹¹⁴ § 2 odst. 2 zákona o Komoře restaurátorů.

ČTK. *Restaurátoři chtějí profesní komoru, měla by chránit je i památky* [online]. denik.cz, 9. února 2015 [cit. 3. prosince 2021]. Dostupné na https://www.denik.cz/z_domova/restauratori-chteji-profesni-komoru-mela-by-chranit-je-i-pamatky-20150209.html.

Slovenská právní úprava obsahuje i etický kodex restaurátorů, ze kterého by se při vzniku české komory restaurátorů mohlo vycházet. Konkrétně se jedná o Etický kódex reštaurátora v znení zmien a doplnkov schválených valným zhromaždením dňa 29. listopadu 2010 a 14. května 2012.

restaurování. Spolu s těmito stanovisky může Komora restaurátorů navrhnout opatření, která by se mohla aplikovat při vzdělávání budoucích restaurátorů. Školský systém tak má k dispozici pohled z praxe, a případně může reagovat na nedostatky, které se objevují až „v terénu“. Určitá zpětná vazba od zkušených restaurátorů v praxi pro studující osoby a pedagogy by byla jistě přínosem.¹¹⁵

Problém, který byl několika restaurátory zmíněn, a mohl by nastat v souvislosti s existencí komory restaurátorů, je rozhodování o udělování povolení k restaurování. Neshody mezi restaurátory panují v otázce, kdo by měl toto povolení udělovat. Rozhodování o tom, zda restaurátorovi udělit povolení k restaurování, by někteří restaurátoři ponechali na ministerstvu kultury. Zazněl ale i opačný názor, tedy že by toto rozhodování nemělo být v rukou úředníků, ale odborníků v komoře restaurátorů.¹¹⁶

Pokud by povolení k restaurování udělovalo i nadále ministerstvo kultury, pak by se neměnil systém udělování povolení ani podmínky udělování. Naopak v případě přesunu pravomoci na komoru restaurátorů vyvstává otázka, jak by komora při rozhodování postupovala, a jaké podmínky by byly pro restaurátory nastaveny. Já osobně se přikláním ke vzniku povinného členství. Pokud by chtěl restaurátor vykonávat restaurátorskou činnost, musel se stát členem komory restaurátorů, a to tak, že by musel úspěšně složit zkoušky (podobný vzor jako u Advokátní komory). V případě úspěšného složení zkoušky by byl restaurátor zapsán do seznamu restaurátorů, stal by se členem komory a mohl by vykonávat restaurování. Tím by se vlastně upustilo od vydávání povolení k restaurování, protože by bylo součástí povinného členství. To by znamenalo, že bez členství v komoře by restaurátor nemohl vykonávat svou práci a jeho členství v komoře by v podstatě představovalo povolení k restaurování. Pokud by restaurátor byl z komory vyloučen, nemohl by restaurování vykonávat.¹¹⁷

Zcela opačný názor zastává Fakulta restaurování Univerzity Pardubice. Ta zaujala po seznámení se s tím, jak by měla komora restaurátorů vypadat (na základě prezentace návrhu stanov komory restaurátorů), negativní stanovisko. To znamená,

---

¹¹⁵ § 2 odst. 2 zákona o Komoře restaurátorů.

Česká právní úprava v § 26 odst. 2 písm. h) zákona o státní památkové péči pouze odkazuje na spolupráci ministerstva kultury s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a vysokými školami při vzdělávání a výchově v oblasti státní památkové péče.

¹¹⁶ Na Slovensku tato pravomoc spadá do rukou Komory restaurátorů, jak je uvedeno v § 2 zákona o Komoře restaurátorů.

¹¹⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. vydání. Praha: Linde, 2007. s. 349–350.

že nesouhlasí se založením komory restaurátorů v takové podobě, v jaké byla v roce 2014 navrhována v Praze. Dále nesouhlasí s povinným členstvím a také s tím, že by se komora měla stát jediným orgánem garantujícím odbornou kvalifikaci restaurátorů (v tomto bodě zastávají někteří restaurátoři stejná názor a nechtějí, aby o kvalifikaci rozhodovala komora).

A konečně se ve svém stanovisku Fakulta restaurování zmiňuje o oborové organizaci, která by případně mohla vzniknout a měla by za hlavní cíl podporu a prosazování zájmů restaurátorů a převedení obecných požadavků z návrhu stanov restaurátorské komory do praxe.¹¹⁸

Závěr

Závěrem lze shrnout, že téměř všichni restaurátoři, kteří reagovali na mou otázku, zda jsou pro založení komory restaurátorů a z jakého důvodu, jsou jednoznačně pro založení restaurátorské komory, a to především z důvodu podpory restaurátorů a jejich odbornosti, ochrany památek před zásahy ze stran firem a jedinců, kteří neposkytují dostatečnou odbornost a péči kulturním památkám. V neposlední řadě také chtějí předejít výběrovým řízením, v nichž hlavním hlediskem není kvalita nabízených služeb, ale nejnižší možná cena.

Na druhou stranu bylo několikrát zmíněno posuzování odbornosti restaurátorů ať už ministerstvem kultury, nebo případně samotnou komorou. Problematickým aspektem v této oblasti je právě určení, kdo by měl restaurátorům povolení k restaurování vydávat. V případě ponechání této činnosti na ministerstvu kultury by se nic nezměnilo, naopak pokud by došlo k přesunu pravomoci na komoru, muselo by dojít k nové právní úpravě, která by určovala nové podmínky. Podle mého názoru by bylo nejvhodnější možností povinné členství. Každý restaurátor, který by chtěl svou profesi vykonávat, by se musel stát členem komory restaurátorů, a to na základě úspěšných zkoušek. Pak by byl zapsán na seznam restaurátorů a mohl začít s výkonem činnosti.

Ve více místech odkazuji na slovenskou právní úpravu, která by mohla sloužit jako inspirační zdroj při vytváření české komory restaurátorů. Obsahově se v určitých bodech překrývá se zákonem o státní památkové péči, především se jedná o podmínky pro udělení povolení k restaurování, ale zároveň v sobě zahrnuje

---

¹¹⁸Stanovisko Fakulty restaurování k ustavení České komory restaurátorů ze dne 21. 11. 2014.

ustanovení, která by se v české právní úpravě mohla objevit. Jedná se především o disciplinární komisi, která by řešila porušování povinností členů a rozhodovala o následcích, ale také disciplinární opatření nebo práva a povinnosti restaurátorů.

Dalším důležitým odkazem, který se nachází ve slovenském zákoně o Komoře restaurátorů, je poskytování kvalitnějšího vzdělávání. Komora poskytuje vyjádření a navrhuje opatření vysokým školám v reakci na momentální nejpálčivější problémy v oblasti restaurování. Vysoké školy pak mají možnost zareagovat na tyto podněty a přizpůsobit výuku. Myslím si, že toto ustanovení je poměrně zásadní a mohlo by velkým dílem přispět ke zlepšení úrovně vzdělávání v oblasti restaurování, protože by vysoké školy (a samozřejmě hlavně studenti) měly k dispozici reálný pohled do praxe a současné situace na poli restaurování.

A konečně přehled práv a povinností, které dopadají na restaurátory. Toto v České republice zcela chybí, na restaurátory se nevztahuje právní předpis, který by souhrnně určoval, co restaurátoři musí, jak se v konkrétních situacích zachovat, a naopak jaká práva jsou jim přiznána. Se vznikem takového katalogu povinností by se pojil i vznik disciplinární komise, o které jsem se zmiňovala výše, která by o porušování povinností restaurátorů rozhodovala.

Myslím si, že vznik restaurátorské komory je téma, které je pro samotné restaurátory velmi ožehavé. Jednalo by se o podstatný zásah a změnu v jejich výkonu práce, který by s sebou nesl nesčetná pozitiva, ale jako je tomu se vším, tak i negativa. Domnívám se, že společný zájem restaurátorů na kvalitní péči a ochraně kulturních památek nakonec bude tím hlavním pojítkem na cestě ke vzniku profesní komory, protože většina restaurátorů, se kterými jsem komunikovala, je pro vznik komory. Dosud neaktivní bohužel zůstává zákonodárce, který ke vzniku profesní komory nepřispěl a ve zmíněných návrzích zákonů o ní ani nijak neuvažoval.

Závěr

Hlavním cílem mé diplomové práce bylo představit restaurování z právního hlediska, a to z obou pohledů. Zaměřila jsem se na „obě strany“ vystupující ve vztazích vznikajících nejen při restaurování samotném, ale vlastně ještě několik kroků před ním.

Nejprve jsem se soustředila na vymezení prvků, které vystupují v celém procesu restaurování. Za prvé jsem určila, co je vlastně předmětem restaurování pomocí základních definic kulturní památky a národní kulturní památky. Za druhé jsem vymezila orgány památkové péče, které drží ve svých rukou pravomoc při rozhodování o restaurování a se kterými přijde vlastník kulturní památky do styku, pokud bude chtít svůj záměr restaurovat památku realizovat. U těchto orgánů celý proces začíná.

Dále jsem se věnovala restaurování – o jakou činnost se jedná, co za restaurování můžeme považovat a co naopak ne. Toto vymezení je důležité pro to, aby vlastník památky věděl, jak má postupovat. Navázala jsem procesem restaurování – jaký je zákonný postup pro to, aby mohl vlastník kulturní památky zahájit restaurování, na jaký úřad se obrátit. Pro lepší pochopení jsem popsala i vzájemné vztahy mezi těmi, kdo v těchto vztazích vystupují. Hlavní roli zde hraje závazné stanovisko, bez kterého nelze restaurování provést, a které rozebírám opravdu důkladně. Co je to závazné stanovisko, kdy se vydává, kdo o něj musí požádat, co musí předložit a uvést v žádosti o jeho vydání, kdo ho vydává, co je podkladem pro jeho vydání, co je jeho obsahem, co se stane, pokud o něj požádáno nebude. Také jsem vysvětlila, že závazné stanovisko může mít dvě podoby v závislosti na tom, zda o restaurování bude rozhodovat i stavební úřad (zda bude v konkrétním případě dána jeho pravomoc). Kapitola je ukončena představením závěrečné restaurátorské zprávy, kterou zároveň končí i celé restaurování. Celou kapitolu jsem pojala jako určitý časový úsek – od podání žádosti o vydání závazného stanoviska, až po závěr restaurování.

Osoba restaurátora je vylíčena ve čtvrté kapitole. Tuto kapitolu jsem pro lepší přehlednost rozdělila. Jedna část se věnuje fyzickým osobám s povolením k restaurování, druhá část se zaměřila na uchazeče, kteří chtějí v České republice vykonávat restaurování trvale. Dále osoby oprávněné k restaurování, které mají v úmyslu restaurovat na našem území příležitostně, a konečně osoby studující. Pro

každou z těchto skupin jsou nastaveny odlišné podmínky, které musí splnit, aby mohly kulturní památky v České republice vykonávat.

Po uvedení do problematiky památkové péči a restaurování jsem poukázala na nedostatky vyskytující se v praxi při aplikaci zákona o státní památkové péči. Jelikož je zákon 33 let starý, je zřejmé, že po tolika letech se budou vyskytovat problémy. I když byl zákon téměř 30x novelizován, novely nereagují na problémy vyskytující se při uplatňování zákona, ač je na ně už dlouhodobě upozorňováno nejen samotnými restaurátory, ale i odborníky pohybujícími se v tomto oboru (jako jsou například zaměstnanci NPÚ nebo soudní znalci). Dvojkolejnost památkové péče, ale i téma založení restaurátorské komory. Měla jsem možnost spolupracovat s několika restaurátory na diplomové práci. Protože já nejsem odborník na restaurování a nepohybují se v této disciplíně, velmi jsem ocenila, že mě byli ochotni uvést do aktuální situace týkající se restaurátorské komory v České republice. Získala jsem tak pohledy na jeden z nejpálčivějších problémů, který se v tomto odvětví řeší v podstatě neustále. Všechny názory jsem shrnula a poukázala na často se opakující argumenty (povětšinou ve prospěch založení restaurátorské komory).

Také jsem se v této kapitole obrátila na Slovenskou republiku, kde byla Restaurátorská komora založena v roce 1994 a funguje dodnes. Odkazovala jsem na ustanovení slovenské právní úpravy, které by mohlo posloužit jako vzor nebo inspirace v případě zakládání komory restaurátorů v České republice. Vybírala jsem oblasti, ve kterých jsou právní úpravy podobné, ale i oblasti ve kterých se liší – především kvůli tomu, že většinu úkolů na Slovensku plní právě Komora.

Celá práce měla komplexně shrnout restaurování z pohledu správního práva a „cestu za restaurováním“ jak vlastníka kulturní památky, tak i restaurátora, poskytnout přehled kroků, které musí podniknout vlastník před zahájením restaurování, ale také restaurátor, pokud chce o památky pečovat.

Stejně jako ve všech oborech práva, ani zde nejsou výjimkou vyskytující se nedostatky, ale objevují se tendence ke změně, která je podle mého názoru potřebná pro lepší fungování orgánů na úseku památkové péče, a především pro zájem na ochraně kulturního dědictví.

Odpověď na otázku, kterou jsme si kladla v úvodu, podle mého vyplývá už ze samotného textu. Restaurování je velmi rozsáhlá oblast a právní úprava zde není vymezená tak komplexně, aby nedocházelo ke vzniku problémů. Jako první lze poukázat na písemná vyjádření Národního památkové ho ústavu, která slouží jako

podklad pro vydání závazného stanoviska a s tím spojená dvojkolejnost. Nejedná se o zavazující podklad, a proto se obsahově nemusí shodovat se závazným stanoviskem, což je hlavní problém. Odborný orgán poskytuje odborný a profesionální pohled pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady, které nemusejí tento pohled akceptovat, a mnohdy to ani tak nečiní. Rozhodují samy, povolují restaurování, která nemají uspokojivý výsledek a největšími škodami jsou právě restaurátorské práce na kulturních památkách.

Zákonná terminologie také není zcela jednotná. Konkrétně narážím na zákon o uznávání odborné kvalifikace a zákon o státní památkové péči. Termíny uchazeč a osoba oprávněná k restaurování nejsou totožné, ale přesto zákon o uznávání odborné kvalifikace užívá termín uchazeč ve smyslu osoby oprávněné k restaurování, jak ji určuje zákon o státní památkové péči. Tento nesoulad potom může v praxi vyvolávat nejasnosti.

Samozřejmě za největší nedostatek je možné považovat neexistenci profesní komory, která by sdružovala restaurátory. Díky reakcím restaurátorů na mou otázku jsem byla schopná vymezit hlavní důvody, které by v budoucnu mohly vést k založení komory restaurátorů. Vznikem komory restaurátorů by došlo ke změnám v mnoha oblastech. Určitě by s profesní komorou byla spojena soudní ochrana restaurátorů před žalobci ze stran vlastníků památek. Dále by se na restaurátory vztahovaly práva a povinnosti, které by byly spojené se vznikem povinného členství. Povinné členství v profesní komoře by restaurátor získal úspěšným složením zkoušky a od tohoto okamžiku by byl oprávněn vykonávat restaurátorskou činnost. Také by se posílila kontrolní činnost, protože dnes nemá Národní památkový ústav dostatečnou kapacitu zaměstnanců, kteří by kontrolovali restaurování památek. Tím by se mohla zvednout úroveň prováděného restaurování.

Celkově můžeme shrnout, že právní úprava restaurování není dostatečně komplexní. Zákon o státní památkové péči, který pochází z 80. let minulého století, totiž i přes veškeré provedené novelizace nereaguje na jeden z nejpálčivějších problémů restaurátorské praxe, a to na dvojkolejnost. A samozřejmě je zásadní také otázka restaurátorské komory, i v souvislosti s tím, že určité snahy o její založení již v minulosti proběhly. Doposud však zákon, který by restaurátorskou komoru zřizoval, neexistuje a v současnosti nejsou na zákonodárné úrovni patrné ani žádné kroky, které by tímto směrem vedly.

Seznam použitých zdrojů

Právní předpisy

- Mezinárodní charta o zachování a restaurování památek a sídel (tzv. Benátská charta)
- Vyhláška ministerstva kultury České socialistické republiky č. 66/1998 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči
- Návrh zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh zásad zákona České národní rady o zřízení restaurátorské komory výtvarných umění a výkonu restaurátorské činnosti jejích členů ze dne 6. 1. 1992
- Návrh zákona o Restaurátorské komoře výtvarných umění z roku 1992 (Asociace restaurátorů)

Monografie

- JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára a kol. *Správní řád*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck 2009. 666 s.
- SLÁDEČEK, Vladimír a kol. *Správní právo – zvláštní část (vybrané kapitoly)*. Praha: Leges, 2011. 416 s.
- KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. 1. vydání. Praha: Linde, 2007. 399 s.
- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 500 s.
- JURNÍKOVÁ, Jana a kol. *Správní právo. Zvláštní část. Studijní text pro bakaláře*. 1. vydání. Brno: MU, 2013. 280 s.
- HORÁK, Petr, NEJEDLÝ, Vratislav. *Základní pojmy v péči o kulturní dědictví*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2013. 52 s.
- PETRÍKOVÁ, Olga. *Legislativní analýza právních předpisů v oblasti památkové péče*. Univerzita Pardubice, 2013. 173 s.
- BLÁHA, Jiří a kol. *Operativní průzkum a dokumentace historických staveb*. Odborné a metodické publikace, svazek 31. Národní památkový ústav, 2005. 112 s.

- STEHLÍK, Václav a kol. *Praktikum práva Evropské unie. Vnitřní trh*. Praha: Leges, 2011. 288 s.

Komentáře

- VARHANÍK, Jiří, MALÝ, Stanislav. *Zákon o státní památkové péči. Komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 1196 s.
- ZÍDEK, Martin, TUPÝ, Michal, KLUSOŇ, Jiří. *Zákon o státní památkové péči. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 628 s.

Sborník

- VARVAŘOVSKÝ, Pavel, SEITLOVÁ, Jitka a kol. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv č. 8. Památková péče*. Praha: Kancelář veřejného ochránce práv ve spolupráci se společností Wolters Kluwer ČR, 2012. s. 35. Dostupné na https://www.ochrance.cz/vystupy/edice-stanoviska/Pamatkova_pece.pdf.

Judikatura

- Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 40/06 ze dne 14. října 2008.
- Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 181/01 ze dne 16. dubna 2003.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 106/2002–81 ze dne 28. dubna 2004.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 A 48/2002–40 ze dne 12. května 2004.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 11/2009–64 ze dne 29. července 2009.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 9/2007–132 ze dne 27. června 2007.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 94/2018–26 ze dne 18. července 2018.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 3/2009–128 ze dne 15. května 2009.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 36/2009–162 ze dne 21. ledna 2010.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 A 63/2001 ze dne 15. října 2003.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 99/2011–73 ze dne 26. října 2011.

- Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 50 A 2/2016–38 ze dne 26. října 2016.
- Rozsudek Krajského soudu V Hradci Králové, pobočka v Pardubicích sp. zn. 52 A 24/2013–106 ze dne 9. prosince 2013.
- Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 14 A 79/2019–27 ze dne 11. října 2021.
- Usnesení Městského soudu v Praze sp. zn. 6 A 36/2011–33 ze dne 23. července 2014.

Odborné články

- ZÍDEK, Martin. Závazné stanovisko v památkové péči. *Správní právo*, 2020, roč. 53, č. 8, s. 140, 403–404, 410.
- BIEGEL, Richard. Nový památkový zákon. *Věstník klubu Za starou Prahu*, 2002. roč. 32, č. 2, s. 10–11.

Stanoviska

- Stanovisko Ministerstva kultury, památkové inspekce č.j. MK 65745/2011/ PI ze dne 19. prosince 2011.
- Stanovisko Fakulty restaurování k ustavení České komory restaurátorů ze dne 21. listopadu 2014.

Internetové zdroje

- ZÍDKOVÁ, Anna Barbora. *Průvodce po restaurování nemovité kulturní památky* [online]. casopisstavebnictvi.cz, 31. srpna 2020 [cit. 16. září 2021]. Dostupné na <https://www.casopisstavebnictvi.cz/clanky-pruvodce-po-restaurovani-nemovite-kulturni-pamatky.html>.
- NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV. *Podrobný průvodce krok za krokem* [online]. npu.cz, [cit. 20. září 2021]. Dostupné na <https://www.npu.cz/cs/opravujete-pamatku/jak-postupovat/podrobny-pruvodce>.
- NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV. *NPÚ jako instituce* [online]. npu.cz, [cit. 6. září 2021]. Dostupné na <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/npu-jako-instituce>.
- MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Příručka vlastníka kulturní památky* [online]. mkcr.cz, 26. května 2020 [cit. 7. října 2021]. Dostupné na https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/2020-12-11-brozura-vlastnika-kulturni-pamatky-898.pdf.

- MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Odborné poradní orgány – komise odboru památkové péče Ministerstva kultury* [online]. mkcr.cz, 20. ledna 2020 [cit. 7. října 2021]. Dostupné na <https://www.mkcr.cz/odborne-poradni-organy-komise-odboru-pamatkove-pece-ministerstva-kultury-246.html>.
- MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Povolení k restaurování kulturní památky* [online]. mkcr.cz, [cit. 7. října 2021]. Dostupné na <https://www.mkcr.cz/povoleni-k-restaurovani-kulturni-pamatky-271.html>.
- VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Pražský magistrát zásadně chyboval při schválení demolice budov nároží Václavského náměstí a Opletalovy ulice v Praze* [online]. ochrance.cz, 30. července 2013 [cit. 9. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.ochrance.cz/aktualne/prazsky-magistrat-zasadne-chyboval-pri-schvaleni-demolice-budov-naroziv-vaclavskeho-nam/>.
- VOZÁBALOVÁ, Jana. *Praktický výkon památkové péče na území Jihočeského kraje* [online]. mvcr.cz, [cit. 9. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.mvcr.cz/mvcren/docDetail.aspx?docid=50464&doctype=ART>.
- BIEGEL, Richard. *Nový památkový zákon* [online]. stary-web.zastarouprahu.cz, 1. února 2002 [cit. 10. ledna 2022]. Dostupné na <http://stary-web.zastarouprahu.cz/ruzne/zakon.htm>.
- PIRÁTSKÁ STANA. *Piráti navrhnou novelu zákona o památkové péči: Zjednoduší jednání s památkáři ilepší ochranu kulturního dědictví* [online]. pirati.cz, 15. září 2020 [cit. 12. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.pirati.cz/tiskove-zpravy/zakon-o-pamatkove-peci.html>.
- STRNAD, Zdeněk. *Poslanec Lukáš Černohorský: Praha plní definici dopravního terorismu* [online]. flowee.cz, 22. ledna 2020 [cit. 12. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.flowee.cz/floweecity/praha/7600-poslanec-lukas-cernohorsky-praha-plni-definici-dopravniho-terorismu>.
- ČESKÝ ROZHLAS RADIOŽURNÁL. *Spor mezi památkáři v Ostravě* [online]. radiozurnal.rozhlas.cz, 25. května. 2007 [cit. 14. ledna 2022]. Dostupné na <https://radiozurnal.rozhlas.cz/spor-mezi-pamatkari-v-opave-6292982>.
- BEČKOVÁ, Kateřina. *Třicet let v důvěrné blízkosti památkové péče* [online]. architect-plus.cz, [cit. 15. ledna 2022]. Dostupné na <https://www.architect-plus.cz/katerina-beckova-tricet-let-v-duverne-blizkosti-pamatkove-pece/>.

- PRAŽANOVÁ, Markéta. *Povinné členství v profesních komorách není protiústavní. Je součástí funkčního systému vyspělých demokracií* [online]. archiweb.cz, ze dne 20. února. 2009 [cit. 20. února 2022]. Dostupné na <https://www.archiweb.cz/n/home/povinne-clenstvi-v-profesnich-komorach-neni-protiustavni>.
- KRASOVSKYJ, Dmytro. *Česká advokátní komora a její znaky ve světle judikatury Ústavního soudu* [online]. pravni prostor.cz, 13. listopadu 2020 [cit. 20. února 2022]. Dostupné na <https://www.pravni prostor.cz/clanky/ostatni-pravo/ceska-advokatni-komora-jeji-znaky-ve-svetle-judikatury-ustavniho-soudu>.
- ČT24. *Památkový zákon by podle restaurátorů potřeboval ještě zrestaurovat* [online]. ct24.ceskatelevize.cz, 20. července 2016 [cit. 3. prosince 2021]. Dostupné na <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/1851140-pamatkovy-zakon-podle-restauratoru-potreboval-jeste-zrestaurovat>.
- ČT24. *Památkový zákon padl. Herman mluví o vítězství lobbismu a politikaření* [online]. ct24.ceskatelevize.cz, 12. července 2017 [cit. 20. února 2022]. Dostupné na <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2179279-pamatkovy-zakon-padl-herman-mluvi-o-vitezstvi-lobbismu-a-politikareni>.
- ČTK. *Restaurátoři chtějí profesní komoru, měla by chránit je i památky* [online]. denik.cz, 9. února 2015 [cit. 3. prosince 2021]. Dostupné na https://www.denik.cz/z_domova/restauratori-chteji-profesni-komoru-mela-by-chronit-je-i-pamatky-20150209.html.
- VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV. *Dlouhodobé problémy v památkové péči ohrožují kulturní bohatství České republiky* [online]. ochrance.cz, 1. února 2012 [cit. 15. února 2022]. Dostupné na <https://www.ochrance.cz/aktualne/dlouhodobé-problemy-v-pamatkove-peci-ohrozuj-kulturni-bohatstvi-ceske-republiky/>.
- MAGISTRÁT MĚSTA PARDUBIC. *Památková péče. Co předchází vydání závazného stanoviska a kdy a jak o něho požádat* [online]. pardubice.eu, [cit. 12. října 2021]. Dostupné na <https://pardubice.eu/pamatkova-pecce?situationId=200&do=situationClick>.

- MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. *Příprava nového památkového zákona* [online]. mkcr.cz, [cit. 5. února 2022]. Dostupné z <<https://www.mkcr.cz/priprava-noveho-pamatkoveho-zakona-255.html>>.
- MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. *Reštaurátor* [online]. minv.sk, [cit. 18. února 2022]. Dostupné na <https://www.minv.sk/?restaurator-1>.
- KOMORA REŠTAURÁTOROV. *O nás* [online]. restauro.sk, [cit. 18. února 2022]. Dostupné na <https://www.restauro.sk/o-nas>.
- PAVALA, Martin. *Legislativní iniciativy asociace restaurátorů* [online]. technologiaartis.org, [cit. 10. prosince 2021]. Dostupné na <<https://technologiaartis.avu.cz/3vse-studie-legisl.html>>.
- MINISTERSTVO KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY. Porada Ministerstva kultury s pracovníky krajských úřadů a MHMP konaná dne 24. října 2019. *10 otázek a odpovědí z praxe památkové péče* [online]. mkcr.cz, [cit. 12. září 2021]. Dostupné na https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/10-otazek-a-odpovedi-z-pp-2019-17-10-2019-fin-11283.pdf.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá restaurováním kulturních památek z pohledu správního práva. Popisuje jednotlivé kroky, které musí vlastník kulturní památky provést, aby se restaurování mohlo uskutečnit, a představuje jednotlivé dokumenty potřebné k vydání závazného stanoviska. Práce se zaměřuje i na osobu restaurátora a pojednává o podmínkách, které musí splnit, pokud chce činnost restaurování vykonávat. Závěrečná kapitola rozebírá aktuální nedostatky a problémy právní úpravy na poli restaurování.

Abstract

The diploma thesis deals with the restoration of cultural monuments from the point of view of administrative law. It describes the individual steps that the owner of a cultural monument must take for the restoration to take place, and presents the individual documents needed to issue a binding opinion. The work also focuses on the person of the restorer and discusses the conditions that must be met if he wants to carry out restoration activities. The final chapter discusses the current shortcomings and problems of legislation in the field of restoration.

Klíčová slova

Kulturní památka, restaurování, restaurátor, závazné stanovisko, povolení k restaurování, závaznost, profesní komora.

Keywords

Cultural monument, restoration, restorer, binding opinion, permit for restoration, binding, professional chamber.

Přílohy

Příloha č. 1 – Žádost o vydání závazného stanoviska k restaurování kulturní památky

Datum:

Městský úřad Litomyšl
Odbor kultury a cestovního ruchu
Oddělení státní památkové péče
Bří Šťastných 1000
570 20 Litomyšl

Žádost o vydání závazného stanoviska k restaurování kulturní památky, podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

1. Název, umístění a popis kulturní památky (číslo parcely, katastrální území, číslo popisné, ulice, obec)
2. Rejstříkové číslo z Ústředního seznamu kulturních památek České republiky
3. Popis současného stavu kulturní památky s uvedením závad a příčin porušení
4. Navrhovaný způsob restaurátorského zásahu
5. Investor obnovy
6. Předpokládané celkové náklady a termín provedení
7. Předpokládaný výsledek zásahu včetně požadavků na prezentaci

Jméno a příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu, podpis

.....

Příloha č. 2 – Evidenční dotazník žadatele o povolení k restaurování

**EVIDENČNÍ DOTAZNÍK
ŽADATELE O POVOLENÍ K RESTAUROVÁNÍ**

Příjmení, jméno, titul: .....
 Datum a místo narození: .....
 Rodné číslo, bylo-li přiděleno, a státní občanství: .....
 Trvalý pobyt: ..... telefon: .....
 Přechnodný pobyt, bydliště: ..... telefon: .....
 Adresa ateliéru: ..... telefon: .....

fotografie

Vzdělání a kvalifikace pro obor restaurování

	Název a sídlo školy	Obor	Rok ukončení	Druh zkoušky
Odborné				
Úplné odborné				
Vyšší odborné				
Vysokoškolské				
Postgraduální				
Kursy, školení, stáže				

Délka odborné praxe srovnatelné s restaurováním:

Odborná spolupráce s institucemi i jednotlivými odborníky v oblasti restaurování:

Teoretická činnost (přednášky, publikace, restaurátorské výstavy) k problematice restaurování:

Další informace, které považujete za důležité pro udělení povolení k restaurování, je možné uvést na samostatném listě.

Prohlašuji, že údaje uvedené v tomto dotazníku a přiloženém Chronologickém přehledu provedených restaurátorských prací jsou pravdivé a že dokumentaci, předloženou k žádosti o povolení k restaurování, jsem osobně zpracoval na základě mnou samostatně provedených restaurátorských prací.

.....
Datum

.....
Podpis

Chronologický přehled provedených restaurátorských prací

Název díla	Provenience a umístění díla	Charakteristika provedeného restaurátorského zásahu	Rok zahájení a dokončení restaurování	Údaje o případné spolupráci s jinými restaurátory včetně uvedení jejich jména“.